

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Liikluskasvatus lasteaedades

09/2018 Maanteeamet

Teemad

LIIKLUSKASVATUSE KORRALDUS (Slaidid 7-17)

- Dokumendid, milles liikluskasvatuse teema on eraldi kajastatud (küsimus 1)
- Liiklusteema käsitlemine (küsimus 4)
- Liiklusteema planeerimine nädalakavas (küsimus 5)
- **Liiklusteema lõimimine:**
 - Teistesse õppevaldkondadesse (küsimus 6)
 - Mängudesse (küsimus 7)
- Liiklusteema eestvedaja (küsimus 2)
- Rühmaõpetajale tuge pakkuvad spetsialistid (küsimus 3)
- Laste arengu hindamine liikluskasvatuse osas (küsimus 9)

INFRASTRUKTUUR (Slaidid 18-35)

- Liikumiseks kehtestatud reeglite olemasolu (küsimus 8)
- Liikumisohutuse tagamine territooriumilt väljudes (küsimus 12)
- Peamised probleemid ja takistused liikluskasvatuse läbiviimisel (küsimus 10)
- Peamised liiklusohutusprobleemid lasteaia ümbruses (küsimus 11)
- **Liiklusõppeväljakud ja –rajad:**
 - Olemasolu (küsimus 13)
 - Kasutamise sagedus (küsimus 14)
 - Tuntakse vajadust (küsimus 15)
- Jalgrattaga sõitmine lasteaia territooriumil (küsimused 16 ja 17)
 - Jalgrattaga sõitmiseks tagatud vahendid (küsimus 18)
- Koolibussi kasutamine, rahulolu peatuskoha turvalisusega ja probleemid (küsimused 39-42)
 - Turvavöö kinnitamine bussis kui liikluskasvatuse osa (küsimus 43)
- Õppekäikude transpordi korraldus (küsimus 44)
 - Peamised nõudmised bussi tellimisel (küsimus 45)

Teemad

ÕPPEVAHENDID (Slaidid 36-43)

- Isetehtud õppevahendid liikluskasvatases (küsimus 19)
- Ohutusteamalise õpetajaraamatu ja liikluskalendri kasutamine (küsimused 24 ja 25)
- Maanteeameti õppevahendite kasutamine (küsimus 20)
 - Maanteeameti õppevahendite mittekasutamise põhjused (küsimus 21)
- Õppevahendid, mille järele tuntakse vajadust (küsimused 22 ja 23)

LIIKLUSKASVATUSALANE KOOLITUS (Slaidid 44-48)

- Riiklike liiklusohutuskampaaniate käsitlemine (küsimus 26)
- Õpetajate osalemine liikluskasvatusalastel koolitustel (küsimus 27)
 - Liikluskasvatusega seotud koolitused, millest tuntakse puudust (küsimus 28)

LIIKLUSKASVATUSALANE KOOSTÖÖ (Slaidid 49-61)

- Eri osapoolte osalemine liikluskasvatuseks vajaliku keskkonna loomisel (küsimus 29)
- **Koostööpartnerid liikluskasvatuse läbiviimisel:**
 - Olemasolevad (küsimus 32)
 - Eeldatavad (küsimus 37)
- **Maanteeamet kui liikluskasvatusalane koostööpartner:**
 - Maanteeameti poolt edastatava info piisavus (küsimus 33)
 - Maanteeametilt oodatavad tegevused (küsimus 34)
 - Rahulolu Maanteeametiga (küsimus 35)
 - Rahulolematuse põhjused (küsimus 36)
- **Lapsevanemad kui liikluskasvatusalased koostööpartnerid:**
 - Teavitamine (küsimus 30)
 - Kaasamine (küsimus 31)
- Kommentaarid ja soovitusel seoses liikluskasvatuse korraldusega lasteaias (küsimus 38)

Metoodika

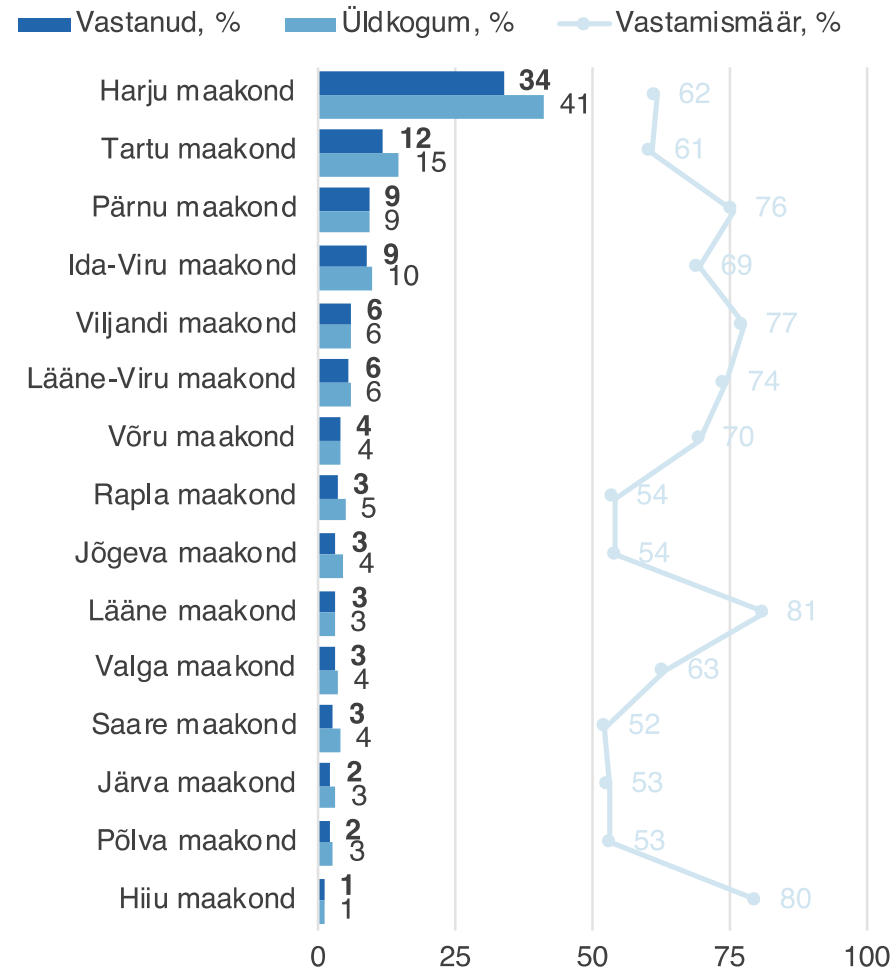
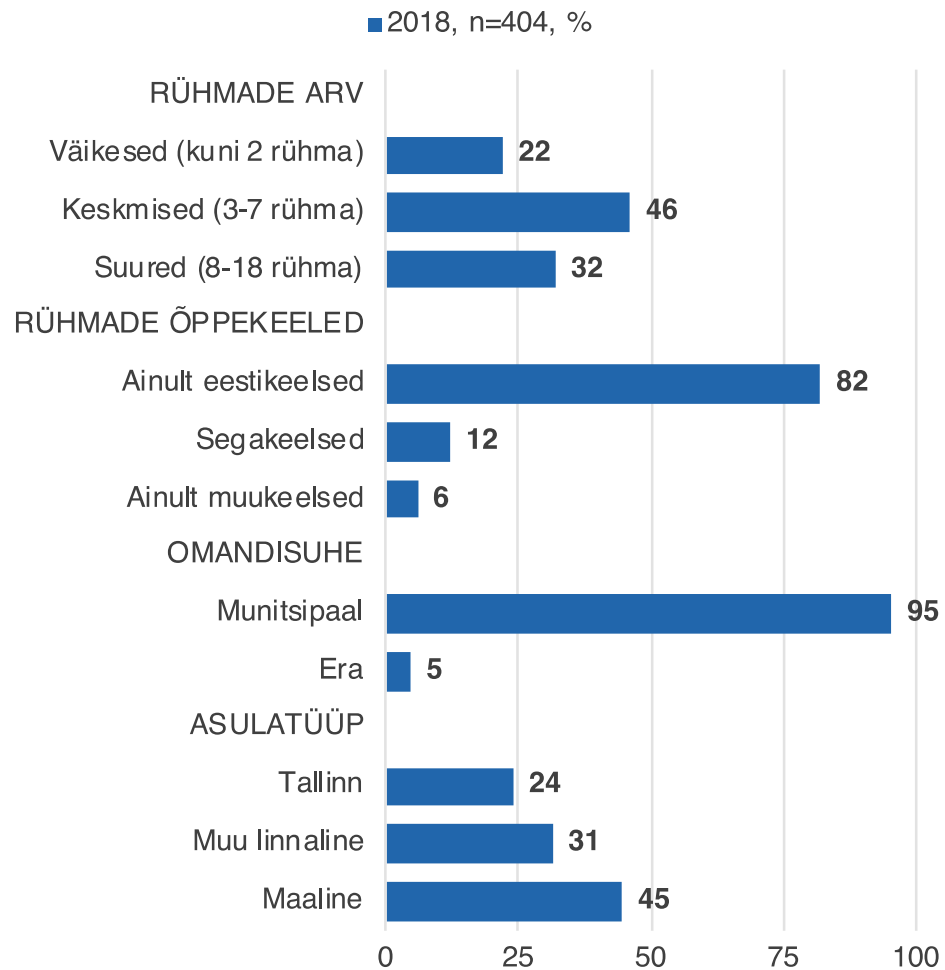
- **Üldkogum:** kõik Eesti koolieelsed lasteasutused ehk lasteaiaid, kokku 629 lasteaeda (EHIS, HTM)
- **Valim:** kõikne ehk ankeet saadeti kogu üldkogumile
- **Meetod:** veebipõhine ankeet, millele sai vastata meili teel saadetud lingi vahendusel, ankeedile mittevastanutele saadeti kahel korral meilile meeldetuletuskiri, seejärel võeti mittevastanutega täiendavalt kontakti telefoni teel – meeldetuletus või saadeti soovi korral ankeedi link vastamiseks uuesti või uuele aadressile (55 lasteaeda).
- Vastata oli võimalik nii eesti kui ka vene keeles vastavalt vastaja soovile, vastajaks paluti õppeasutuse juht (55%) või õppejuht (32%), 13%-l vastas tegelikult ankeedile keegi muu või jäeti vastamata.
- **Küsitlusaeg:** 21.09 – 02.11.2018. Tulemusi võrreldaks aruandes ka 2015. ja 2012. aasta tulemustega, **kui see on võimalik (korrektne).**
- **Vastajaid:** 404, vastamismäär seega 64%, sh 177 lasteaeda (28%) oli nõus seostama vastuseid lasteaia nimega. Vastanute jagunemine on toodud Slaidil 6.
- Peale kahte meeldetuletuskirja oli ankeedile vastanud 321 lasteaeda, 13 keeldus või ei saanud tehnilise probleemi tõttu vastata. Ülejäänud 295-le tegime üle helistamise palvega küsitlusele vastata, mille tulemusel:
 - vastas ankeedile veel 83 lasteaeda;
 - saime muu tagasiside vormi 38-lt lasteaialt - vale telefoninumber (7), telefon ei vasta, postkast, automaatvastaja (12), said vastata peale küsitluse lõppemist (9), muu põhjus (6), keeldumine (3) ja tehniline probleem (1);
 - vastamist alustas, kuid jättis pooleli 57 lasteaeda.
- **Ankeedi pikkus:** mediaan 40 minutit (vt Lisa 1 – Ankeet eesti ja vene keeles)
- **Valimiviga:** $\pm 2,9\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel on valimiviga suurem.

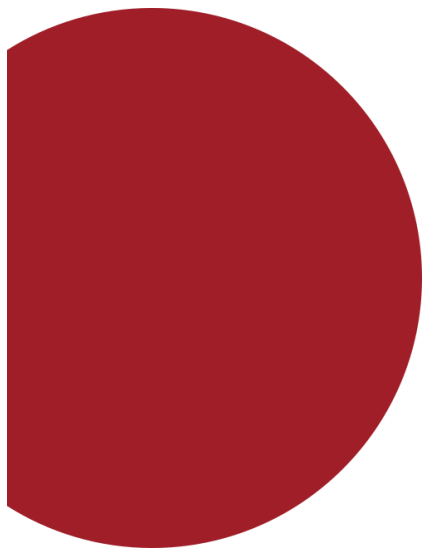
Metoodika

- **Analüüs:** andmeid vaadeldi järgnevates taustaandmete lõigetes (Slaid 6):
 - Rühmade arv (aruandes lasteaia suurus): küsiti numbriliselt, hiljem koondati vastavalt Tellija soovile järgnevalt: väikesed lasteaiaid (kuni 2 rühma), keskmised lasteaiaid (3-7 rühma) ja suured lasteaiaid (üle 7 rühma);
 - Rühmade õppekeeled (aruandes keelsus): paluti märkida, millise õppekeelega rühmad lasteaias olemas on ja vastavalt selle moodustati järgmised tunnused: ainult eestikeelsed, segakeelsed (lasteaias on erineva õppekeelega rühmi: 44 lasteaeda, kus eesti- ja venekeelsed õpperühmad, 3 lasteaeda, kus eesti- ja muukeelsed õpperühmad ja 2 lasteaeda, kus vene- ja muukeelsed õpperühmad) ja ainult muukeelsed (23 lasteaeda, kus ainult venekeelsed õpperühmad ja 1 lasteaed, kus ainult muukeelsed õpperühmad);
 - Omandisuhe: era- ja munitsipaal;
 - Asulatüüp: tulenes lasteaia aadressist ja jaotati järgnevalt: Tallinn, muu linnaline (linn, vallasisene linn, alev) ja maaline (alevik, küla);
 - Piirkond: tulenes lasteaia aadressist; eraldi vaadeldavad on Harju, Tartu, Pärnu, Ida-ja Lääne-Viru maakonnad (vastajate arv üldistuste tegemiseks piisav), teised maakonnad rühmitati piirkondadeks järgnevalt: Lääne-Eesti (Hiiumaa, Saare ja Lääne maakond), Kesk-Eesti (Järva, Jõgeva ja Rapla maakond) ning Lõuna-Eesti (Põlva, Valga, Viljandi ja Võru maakond).
- Aruandes on välja toodud erinevused eelmainitud taustaandmete lõikes ainult juhul, kui need olid statistiliselt olulised.
- Kõik tulemused on aruande joonistel esitatud protsentides ja kõigist vastajatest (sel aastal n=404); muudel juhtudel, kui sihtgrupp on väiksem, siis on see ka joonistel eraldi märgitud. Tulenevalt tulemuste ümardamisest täisarvudeni ei pruugi need kokku anda täpselt 100%, võib esineda paari protsendist kõikumist.
- Uuringu Lisa 2 sisaldab andmetabeleid, kus on need märgistatud järgnevalt: sinine värv tähistab keskmisest statistiliselt oluliselt kõrgemat ja punane värv madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool; ühtlasi on andmetabelite kommentaarides näha ka vastava tulemuse üldistus üldkogumile.
- Uuringu Lisa 3 sisaldab uuringu tekstilist osa ehk kokkuvõtet, see on esitatud eraldi Word-i failina.

Metoodika

Vastanute struktuur

Liikluskasvatuse korraldus

Liikluskasvatuse korraldus

Kokkuvõte

DOKUMENDID, MILLES LIIKLUSKASVATUSE TEEMA ON ERALDI KAJASTATUD (Slaid 9)

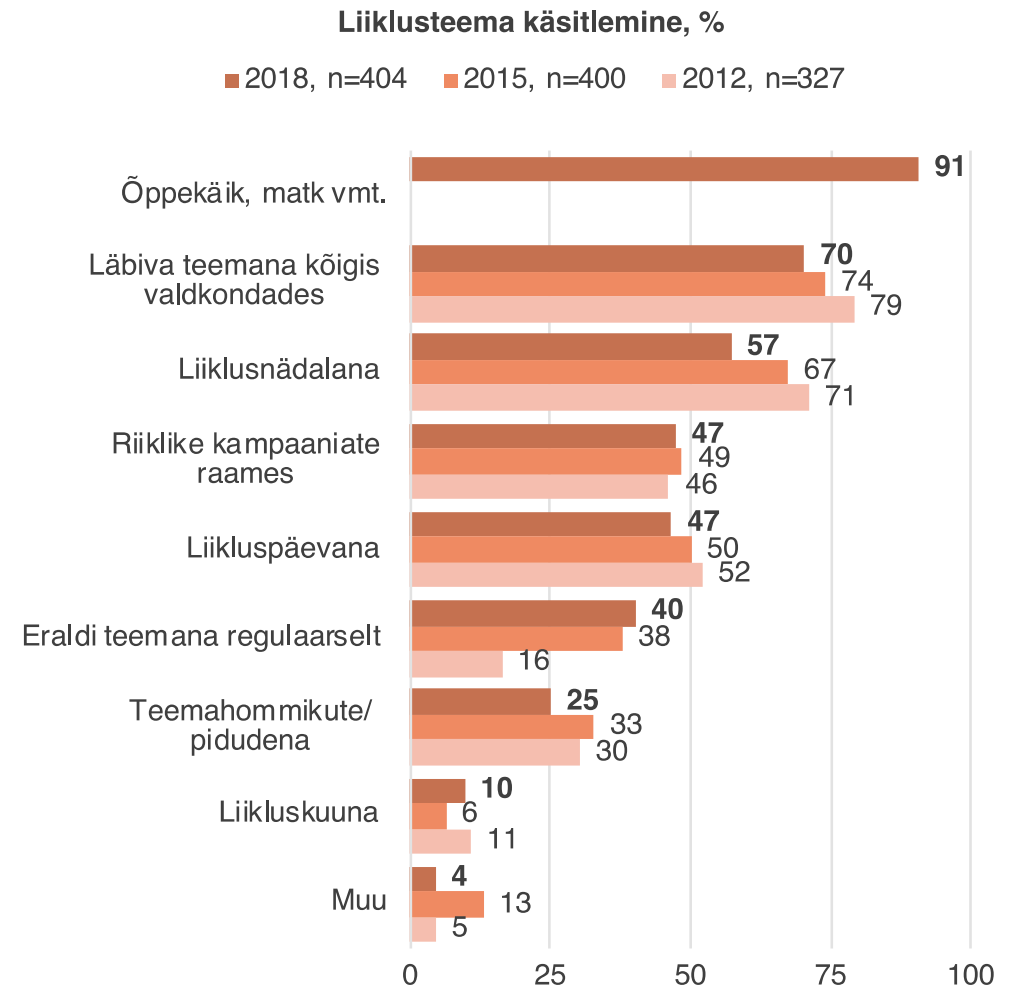
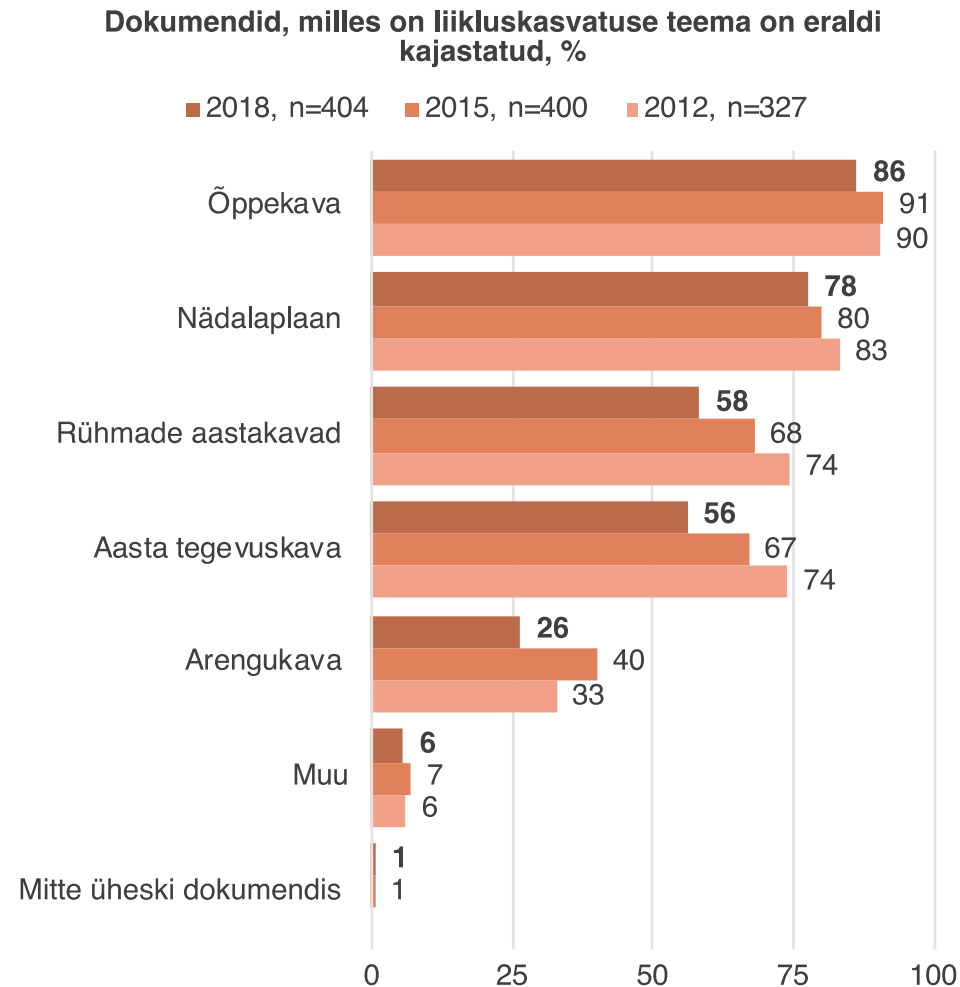
- Dokumendid, milles koolieelsed lasteasutused (edaspidi lasteaiad) on liikluskasvatuse teema eraldi välja toonud, on **õppekavad ja nädalaplaanid** (vastavalt 86% ja 78% lasteaedades), enam kui pooltel lasteaedadel on see kajastatud ka rühmade aastakavades või aasta tegevuskavades. **Muude** dokumentidena nimetati 11 korral ka kuuplaani ja eraldi veel: *individuaalne arenduskava, turvariski tegevuskava, veebileht, liikumise nädala raames, „Mina ja keskkond“ liiklusteema õppekavas, lõimimine õppetegevusse, päevikus nädala eesmärgi täitmine, perioodiplaan, projekt, tervisetgevuskava, üldine tegevus lastele.*
- Liikluskasvatuse teema kajastamine erinevates dokumentides on eelmiste uuringutega võrreldes vähenenud, enim just **arengukavas** (2015. aastaga võrreldes -14%).
- Liikluskasvatuse kajastamine **rühmade aastakavas** on levinum muukeelsetes lasteaedades (83%), samas kui antud teema kajastamine **õppekavades** on neis vähem levinud (58%). Lisaks on liiklusteema kajastamine **rühmade aastakavas, aasta tegevuskavas** kui ka **arengukavas** levinum Ida-Virumaa lasteaedades (vastavalt 81%, 72% ja 44%) ning õppekavades ja nädalaplaanides Lääne-Virumaa lasteaedades (vastavalt 96% ja 91%).

LIIKLUSTEEMA KÄSITLEMINE (Slaid 9)

- Liiklusteemat käsitletakse enim **õppekäikudel** (91%). Eelnevates uuringutes seda vastusevarianti ette ei antud.
- Liiklusteema käsitlemine **läbiva teemana kõigis valdkondades** on levinud 70%-s lasteaedades.
- Võrreldes varasemate uuringutega on vähenenud liiklusteema käsitlemine pea kõikidel viisidel, eelkõige **liiklusnädalana** (2015. aastaga võrreldes -10%); varasemaga võrreldes on hakatud liiklusteemat enam käsitlema aga **eraldi teemana regulaarselt**.
- Eraldi teemana regulaarselt kajastavad liiklusteemat enam just muu- (63%) ja segakeelsed (55%) lasteaiad, riiklike kampaaniate raames samuti enam segakeelsed (61%) lasteaiad; mõlemal moel on liiklusteema kajastajaid enam ka suurtes lasteaedades. Teemapidudel/hommikutel käsitletakse liiklusteemat keskmisest enam samuti suurtes lasteaedades (33%), piirkonniti Tallinnas (34%) ja Ida-Virumaal (42%).

Liikluskasvatuse korraldus

Dokumendid, milles liikluskasvatuse teema on eraldi kajastatud, ja liiklusteema käsitlemine

Liikluskasvatuse korraldus

Kokkuvõte

LIIKLUSTEEMA PLANEERIMINE NÄDALAKAVAS (Slaid 11)

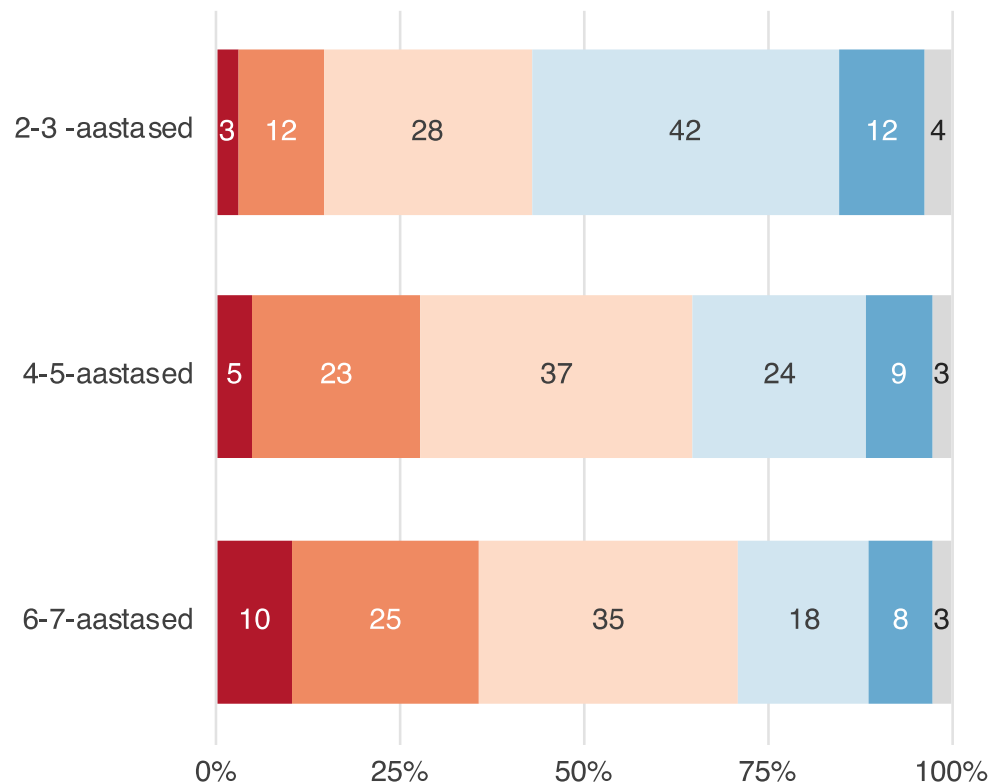
- Liiklusteema on planeeritud nädalakavasse eraldi teemana seda sagedamini, mida vanema astmega on tegu. Paar korda kuus või sagedamini on see planeeritud nädalakavasse 6-7 aastastel 71%-s, 4-5-aastastel 65%-s ja 2-3-aastastel 43%-s lasteaedadest.
- Võrreldes varasemate uuringutega on liiklusteemat paar korda kuus või sagedamini hakatud kõigis vanuseastmetes nädalakavasse planeerima üha enamates lasteaedades, seda eriti 2-3-aastastaste vanuseastmes (muutus vastavalt +13% ja 10%).
- Eristub, et liiklusteema planeeritakse kõigis vanuseastmetes nädalakavasse sagedamini just segakeelsetes lasteaedades, kus see on nädalakavasse planeeritud keskmisest enam lausa vähemalt kord nädalas - 6-7 aastastel 47%-s, 4-5-aastastel 45%-s ja 2-3-aastastel 24%-s lasteaedadest.

Liikluskasvatuse korraldus

Liiklusteema planeerimine nädalakavas

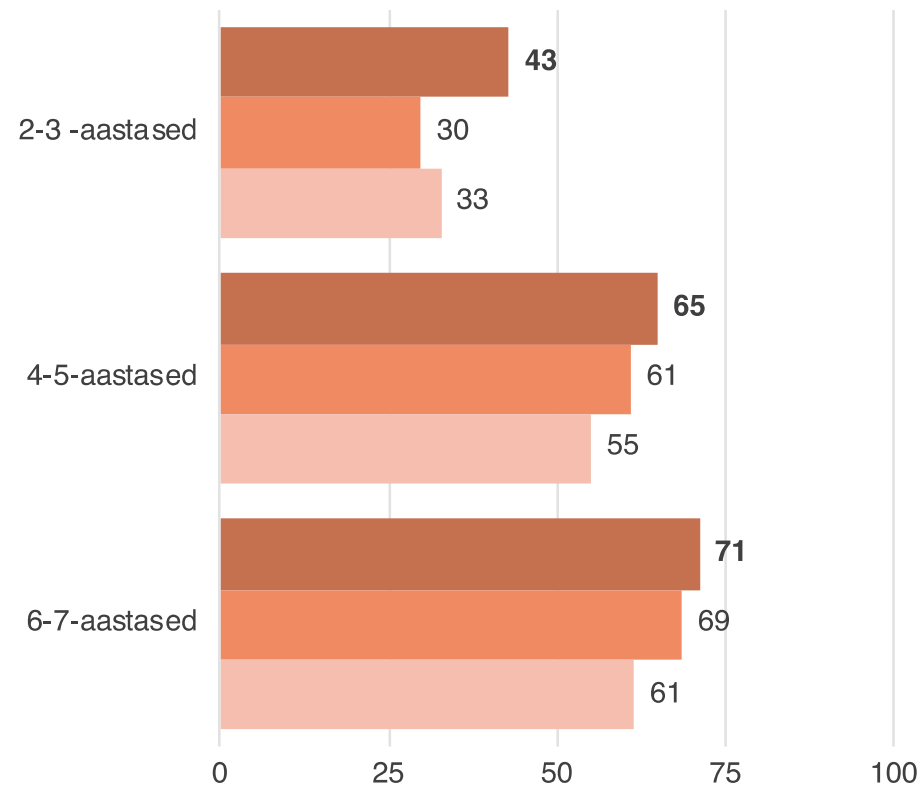
Liiklusteema planeerimine nädalakavas

- Peaaegu iga päev
- Vähemalt kord nädalas
- Vähemalt paar korda kuus
- Harvem
- Ei ole planeeritud
- Ei oska öelda

Liiklusteema planeerimine nädalakavas paar korda kuus või sagedamini kokku, %

- 2018, n=404
- 2015, n=400
- 2012, n=327

Liikluskasvatuse korraldus

Kokkuvõte

LIIKLUSTEEMA LÕIMIMINE

LIIKLUSTEEMA LÕIMIMINE TEISTESSE ÕPPEVALDKONDADESSE (Slaid 13)

- Liiklusteemat käsitletakse erinevates õppevaldkondades suuremal või vähemal määral pea kõigis lasteaedades. Erinevate teemade lõimimise valdavaks sageduseks on vähemalt paar korda kuus (23-40%).
- Enim lõimitakse liiklusega seonduvaid teemasid valdkonda „**mina ja keskkond**“, paar korda kuus või sagedamini teeb seda 89% lasteaedadest, enam kui pooled lasteaiad lõimivad liiklustemaatikat vastava sagedusega ka „keel ja kõne“, „liikumine“ ning „matemaatika“ valdkonda, 41% lasteaedadest kajastab seda teemat ka „kunsti“ ja kolmandik „muusika“ valdkonnas.
- Liiklusteema lõimimine kõikidesse vaadeldud valdkondadesse on varasemate uuringutega võrreldes oluliselt sagenenud.
- Taustaandmete lõikes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

LIIKLUSTEEMA LÕIMIMINE MÄNGUDESSE (Slaid 14)

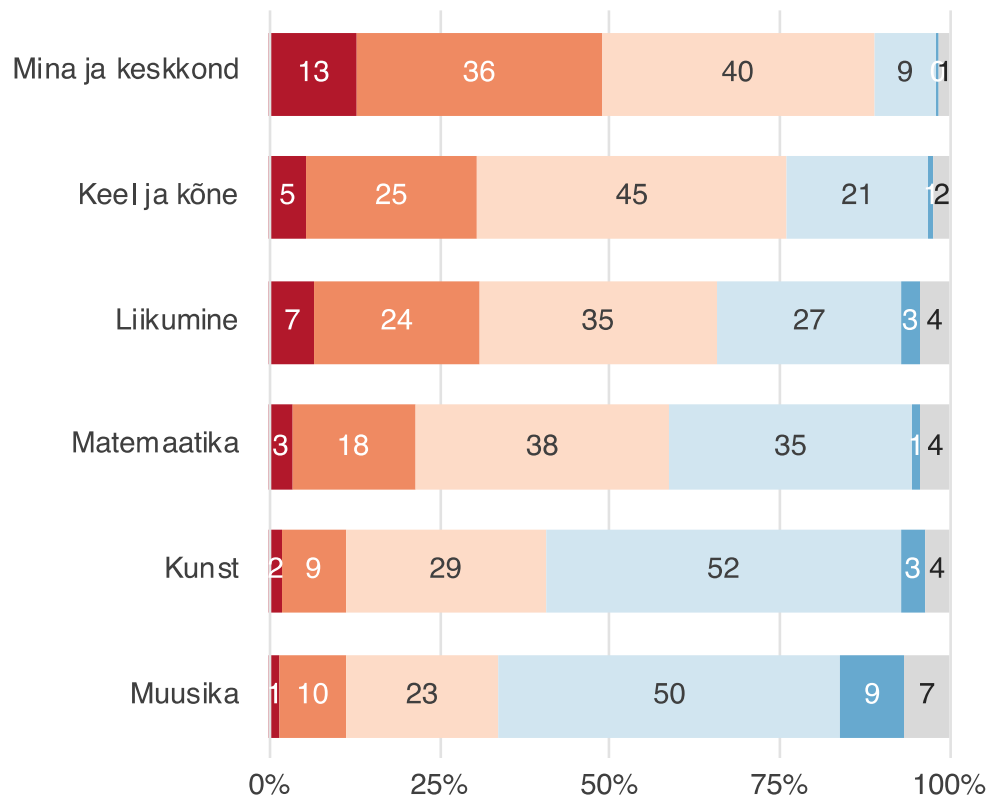
- Selgub, et liiklusteemat seostatakse lasteaedades kõikvõimalike mängudega.
- Kõige suuremat tähelepanu (väga suurt või suurt kokku) pööratakse liikluskasvatusele **auto- ja õuemängudes** – vastavalt 87% ja 77% lasteaedadest. Ent liikluskasvatuse lõimimise osas on populaarsed ka liikumis- ja õppemängud - seda enam kui pooltes lasteaedades. Mäng, milles liiklusega seotud teemadele suuremas osas lasteaedadest pigem või üldse ei mõelda, on poemäng (36%).
- Võrreldes varasemate uuringutega on mängudesse, millistes üldjuhul liiklusteemale vähem tähelepanu osutatakse ehk siis loov-, kodu- ja poemängudesse, hakatud liiklusteemat lõimima üha enamates lasteaedades.
- Taustaandmete lõikes ilmneb, et liikluskasvatusele pööratakse kõikvõimalikes mängudes keskmisest suuremat tähelepanu segakeelsetes lasteaedades, keskmisest vähem aga eestikeelsetes lasteaedades. Veel saab välja tuua, et liikluskasvatust lõimitakse **kodumängudesse** keskmisest enam Tallinnas (43%) ja suurtes (41%) lasteaedades; **õppe- ja rollimängudesse** aga Ida-Virumaal (vastavalt 83% ja 67%).

Liikluskasvatuse korraldus

Liiklusteema lõimimine teistesse õppevaldkondadesse

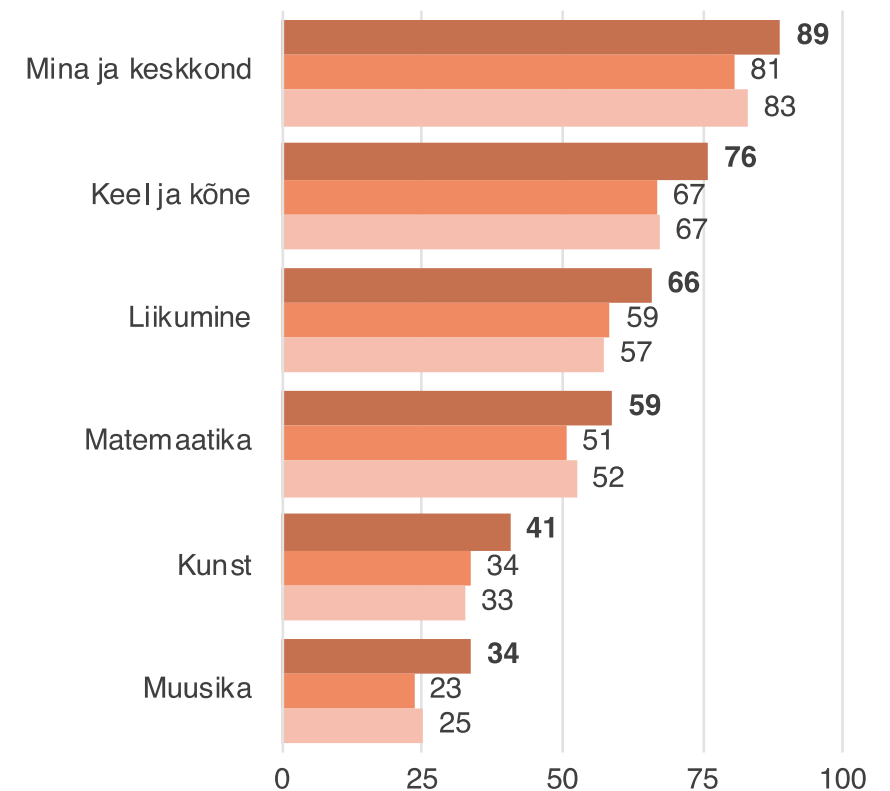
Liiklusteema lõimimine teistesse õppevaldkondadesse

- Peaaegu Iga päev
- Vähemalt kord nädalas
- Vähemalt paar korda korda kuus
- Harvem
- Ei käsitleta
- Ei oska öelda

Liiklusteema lõimimine teistesse õppevaldkondadesse paar korda kuus või sagedamini kokku, %

- 2018, n=404
- 2015, n=400
- 2012, n=327

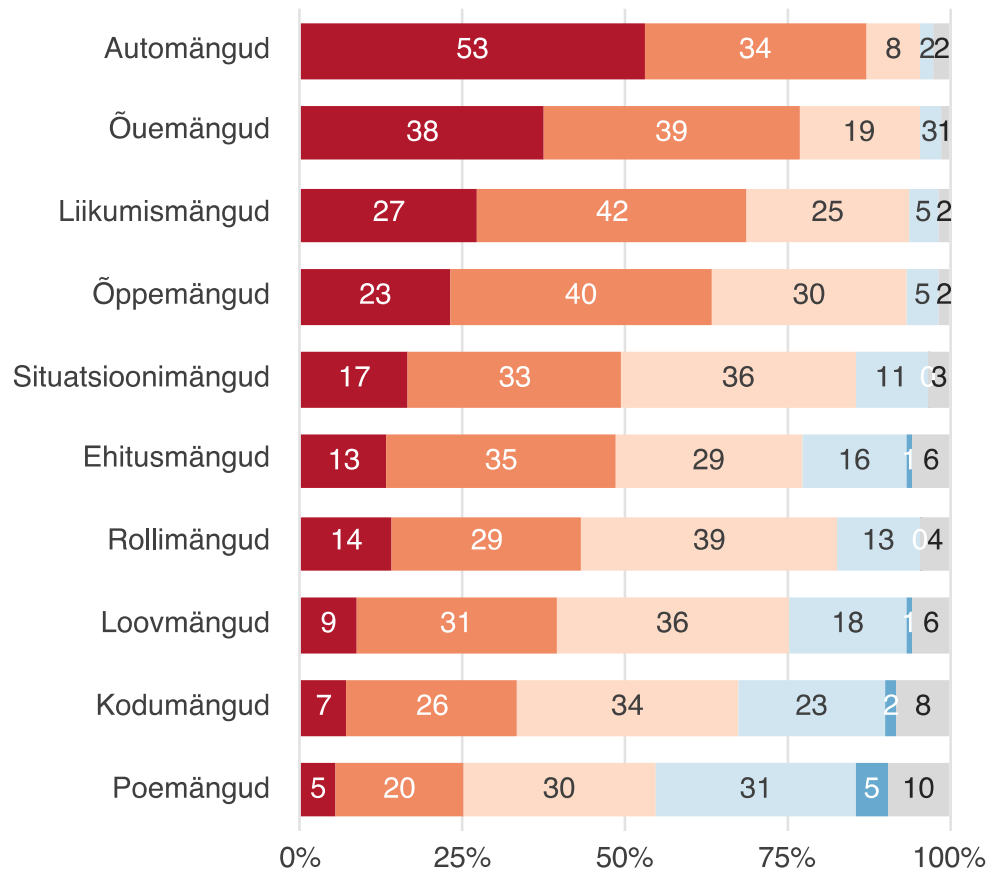

Liikluskasvatuse korraldus

Liiklusteema lõimimine mängudesse

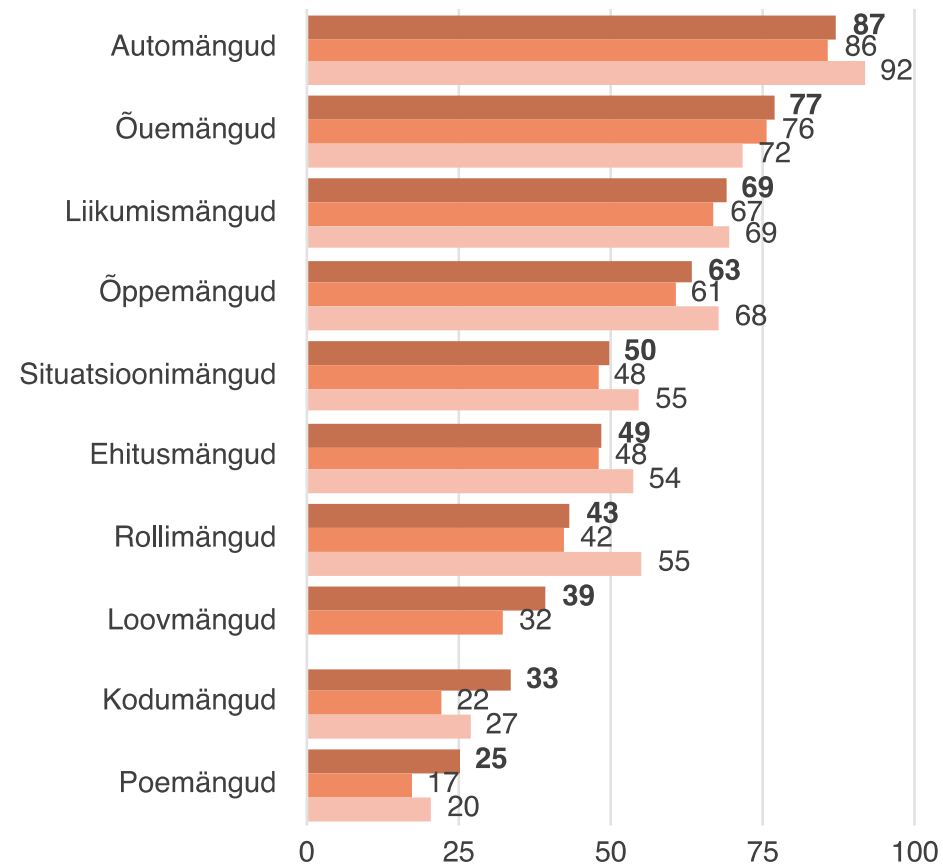
Liiklusteema lõimimine mängudesse (teema osatähtsus)

■ 5 - Väga suur ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Üldse mitte ■ Ei oska öelda

Liiklusteema lõimimine mängudesse hinnangud väga suur ja suur kokku, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Liikluskasvatuse korraldus

Kokkuvõte

LIIKLUSTEEMA EESTVEDAJA (Slaid 16)

- Kõige enam on lasteaedu, kus **liiklusteema eestvedajat ei ole** (sagedamini Lääne-Eesti lasteaedades), täpsemalt pooltes lasteaedades. Võrreldes varasemate uuringutega on olukord siiski märgatavalt paranenud. Eestvedaja puudub sagedamini väiksemates (62%) ja maapiirkondade (61%) lasteaedades.
- **Töögrupp või tervisenõukogu** veab liiklusteemat kolmandikus ja **konkreetne inimene** neljandikus lasteaedades, mõlemad on olemas seega 9%-s lasteaedades. Kui töögrupp või tervisenõukogu liiklusteema eestvedajana on lasteaedades üha levinum, siis konkreetse isiku õlgadel on see ikka sama paljudes lasteaedades kui varem.
- **Töögrupp või tervisenõukogu** liiklusteema eestvedajana on sagedamini olemas suuremates (50%), muukeelsetes (67%), samuti Tallinna (55%) lasteaedades.

RÜHMAÕPETAJALE LIIKLUSKASVATUSES TUGE PAKKUVAD SPETSIALISTID (Slaid 16)

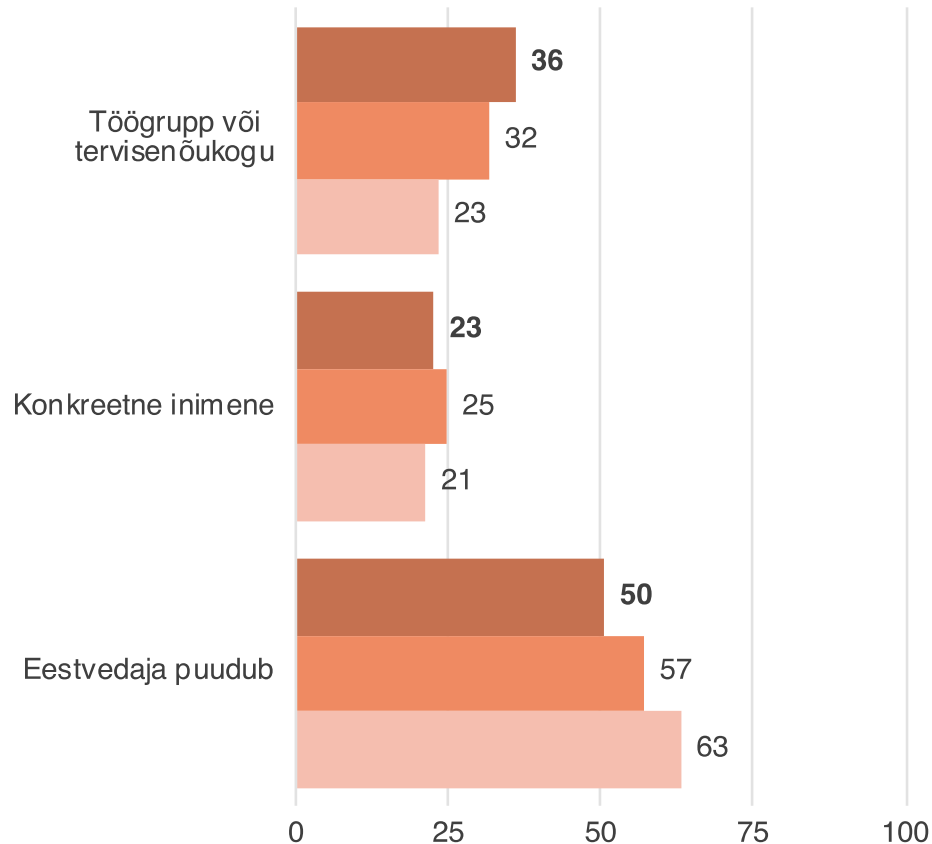
- Valdavalt pakuvad rühmaõpetajale liikluskasvatuses tuge **juhtkond** ja **liikumis-, tantsu-, või muusikaõpetaja**; enam kui pooltes lasteaedades ka logopeed, neljandikus lasteaedades ka tervishoiutöötaja ja eripedagoog, harvem kunstiõpetaja. Muude abistajatena nimetati nt: psühholoog (8 lasteaeda), abiõpetaja (3), tugiisik (3), abipolitseinik (2), lapsevanemad (2), individuaalõpetaja, hoolekogu, haridustehnoloog, füsioterapeut, töömees, noortekeskus, treener, assistent.
- Abistavate tugiisikute ring pole aastatega muutunud.
- Mida suurema lasteaiaga on tegu, seda enam pakuvad erinevad isikud rühmaõpetajale liikluskasvatuse läbiviimisel tuge. Lisaks saab välja tuua, et on rühmaõpetajale liikluskasvatuse läbiviimisel on toeks sagedamini:
 - **juhtkond** - Harjumaa (100%) ja Pärnumaa (100%) lasteaedades;
 - **liikumis-, tantsu- ja /või muusikaõpetaja** - segakeelsetes lasteaedades (98%), linnalistes (97%), piirkonniti Harjumaa (96%) ja Tartumaa (98%) lasteaedades;
 - **logopeed** - samuti Tartumaa (83%) lasteaedades;
 - **tervishoiutöötaja** - segakeelsetes (45%), linnalistes (46%) ja Ida-Virumaa (61%) lasteaedades.

Liikluskasvatuse korraldus

Liiklusteema eestvedaja ja rühmaõpetajale liikluskasvatuses tuge pakkuvad spetsialistid

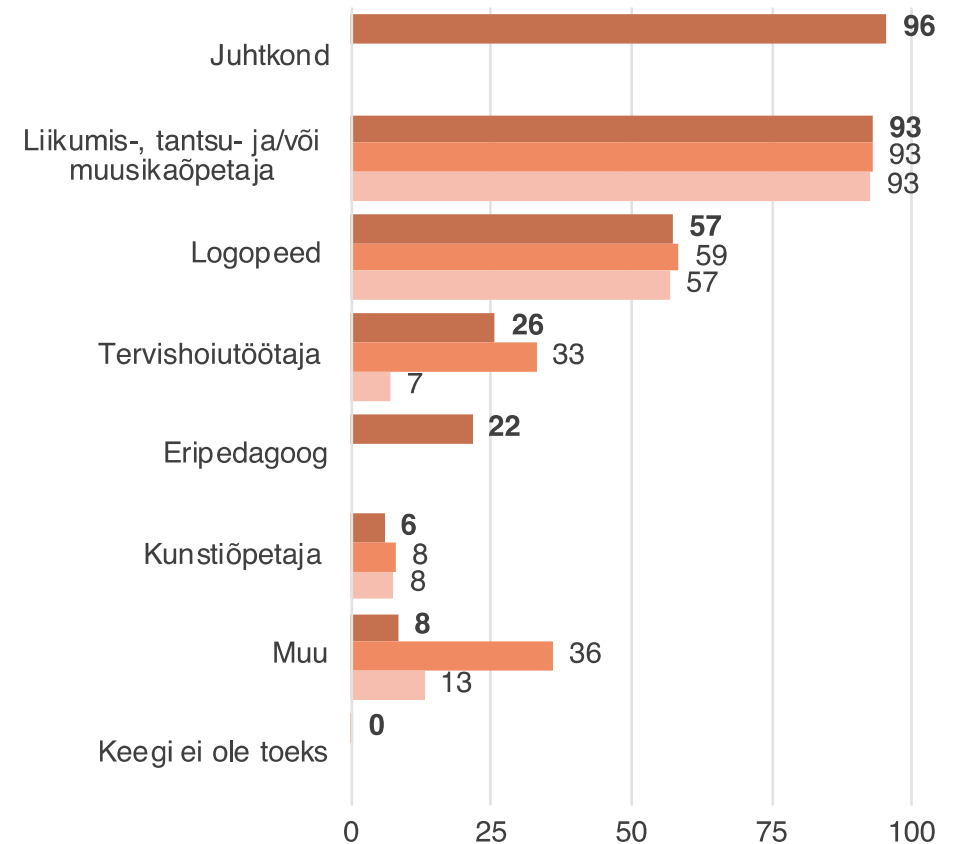
Liiklusteema eestvedaja, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Rühmaõpetajale tuge pakkuvad spetsialistid, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

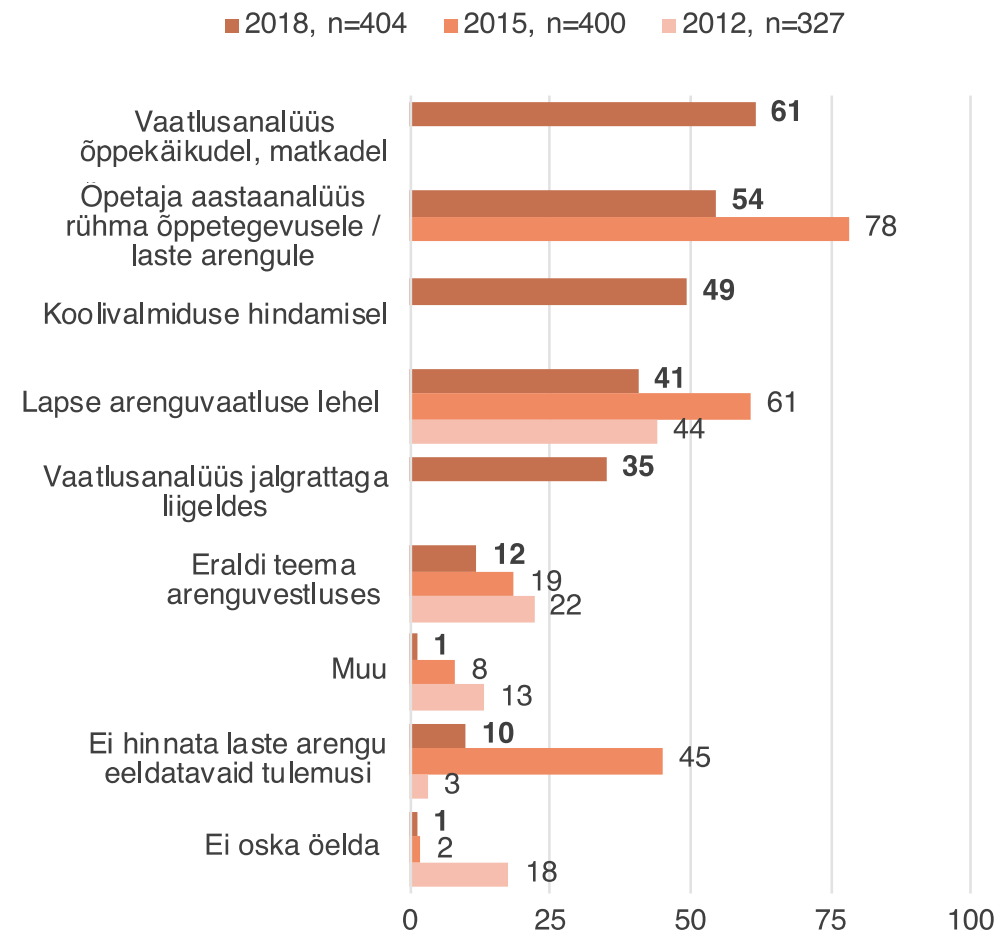

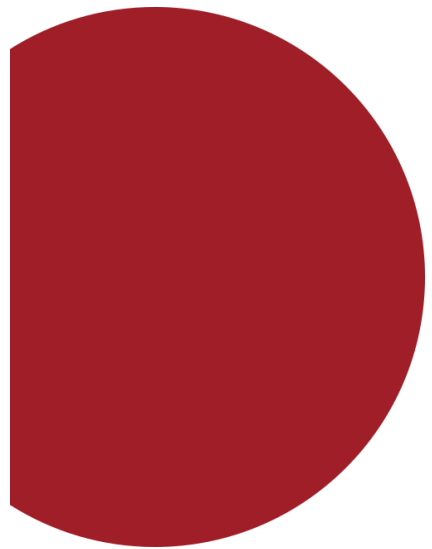
Liikluskasvatuse korraldus

Laste arengu hindamine liikluskasvatuse osas

- Enamikus (89%) lasteaedades hinnatakse laste arengu eeldatavaid tulemusi liikluskasvatuse osas; seda peamiselt **vaatlusanalüüsina õppekäikudel ja matkadel** (61%), kuid ka **rühma õppetegevuse/ laste arengu aastaanalüüsina** (54%). Pea pooltes lasteaedades antakse vastava hinnang koolivalmiduse hindamisel (49%).
- Kuna sel korral oli etteantud vastustena võimalik valida enamate vastuste seast, siis päris üheselt võrdlusandmeid vaadelda ei saa.
- Taustaandmete vaatlemisel selgus, et laste arengut liikluskasvatusele hinnatakse tavapärasest sagedamini:
 - õpetaja vaatlusanalüüsis rühma õppetegevusele – segakeelsetes (67%) ja Ida-Virumaa (69%) lasteaedades;
 - koolivalmiduse hindamisel – linnalistes (57%) ja Ida-Virumaa (67%) ja Lõuna-Eesti (62%) lasteaedades;
 - lapse arengu vaatluslehel - eralasteaedades (63%) ja Tartumaal (65%);
 - vaatlusanalüüsina jalgrattaga liigeldes – Harjumaa (54%) ja Lääne-Eesti (57%), eestikeelsetes (39%) ja maapiirkondade lasteaedades (42%).
- Muudes lõigetes erinevusi ei ilmnenud.

Laste arengu hindamine liikluskasvatuse osas, %

Infrastructuur

Infrastruktuur

Kokkuvõte

LIIKUMISEKS KEHTESTATUD REEGLITE OLEMASOLU (Slaid 20)

- Liikumiseks kehtestatud reegleid ei ole olemas vaid 4%-s lasteaedades; kõige tõenäolisemalt on olemas ühtselt kehtestatud reeglid, mis on mõeldud **liikumiseks rühmades** (82%-s lasteaedades), kuid $\frac{3}{4}$ lasteaedades on varustanud end kindlate reeglitega ka **õuealal liikumiseks** ja **territoriumilt väljumiseks**.
- Võrreldes varasemaga on aga erinevates kohtades liikumiseks kehtestatud reeglitega varustatud lasteaedade osakaalud kahanemas.
- Taustaandmete lõikes ilmnes, et ühtselt kehtestatud reeglid rühmades liikumiseks ja käitumiseks on keskmisest sagedamini kehtestatud keskmise suurusega (86%) lasteaedades; laste õuealal liikumiseks ja käitumiseks on need keskmisest sagedamini kehtestatud aga Harjumaa (87%) ja Lääne-Virumaa (91%) lasteaedades, muus osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.

LIIKUMISOHUTUSE TAGAMINE TERRITORIUMILT VÄLJUDES (Slaid 20)

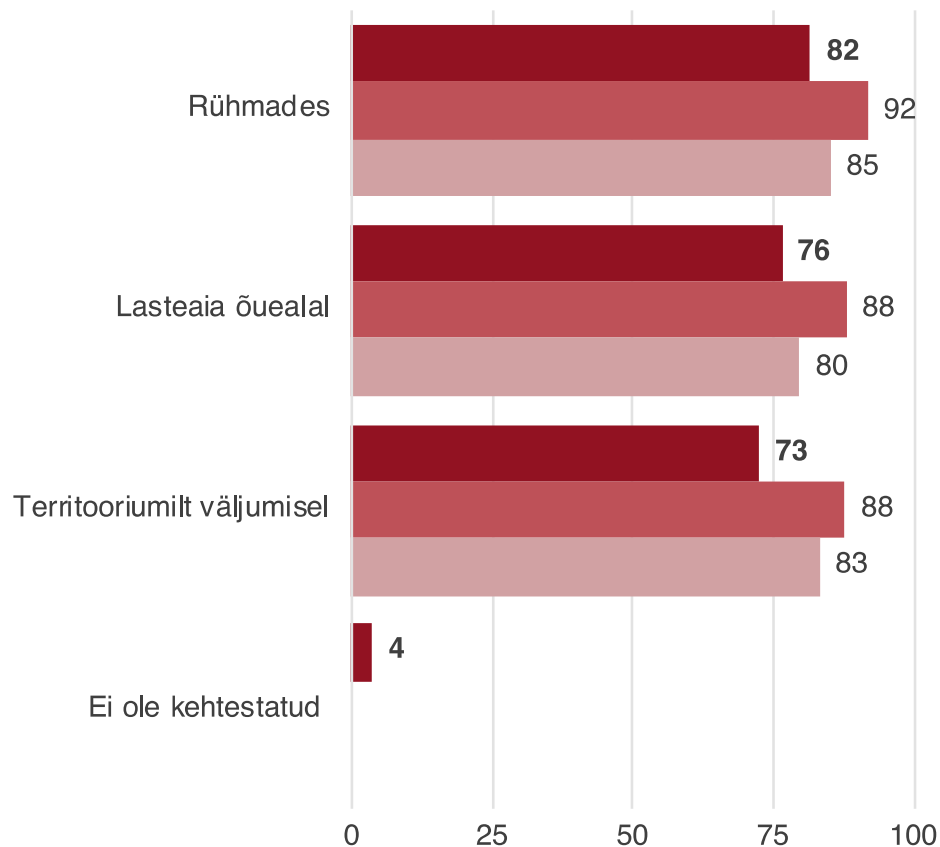
- Liikumisohtuse tagamisele lasteaia territooriumilt väljudes pööratakse üldjuhul suurt tähelepanu. Pea kõigis lasteaedades on olemas **ohutusvestid nii lastele kui ka õpetajatele**, samuti **mitu saatjat**. Pea $\frac{3}{4}$ lasteaedades on õpetajad läbinud ka lasterühma saatja koolituse, 69%-s lasteaedades harjutatakse rühmana liikumist eelnevalt, 60%-s lasteaedades on kehtestatud territooriumilt väljumiseks ka kokkulepped vanematega ja pooltes lasteaedades on kasutusel reguleerijaketas „Stopp lapsed“.
- 2015. aastaga võrreldes on rühmana liikumise eelnevat harjutamist hakatud praktiseerima vähemates lasteaedades (-6%), kuid võrreldes 2012. aastaga on seis parem (+10%). Muus osas varasemaga võrreldes olulisi erinevusi ei ilmnenud.
- Selgelt eristub, et mida suurema lasteaia on tegu, seda enam on kasutusel ka erinevad viisid ohutuse tagamiseks väljapool lasteaia territooriumi. Lasterühma saatja koolituse läbimist, kokkuleppeid vanematega ja reguleerijaketat kasutamist praktiseerivad enam just suuremad lasteaia (vastavalt 84%, 69% ja 62%); kokkuleppeid vanematega kasutavad enam ka segakeelsed lasteaia (76%) ning reguleerijaketast muukeelsed (75%) ja Tallinna (65%) lasteaia, samas kui viimast kasutavad keskmisest vähem maapiirkondade (41%) ja Tartumaa (31%) lasteaia. Maapiirkondade lasteaedades kui ka eralasteaedades on ka lasterühma saatja koolituse läbinute osakaal keskmisest madalam (vastavalt 62% ja 42%). Eralasteaedade õpetajatel on keskmisest harvemini olemas ka ohutusvestid (74%).

Infrastruktuur

Liikumiseks kehtestatud reeglite olemasolu ja liikumisohutuse tagamine territooriumilt väljumisel

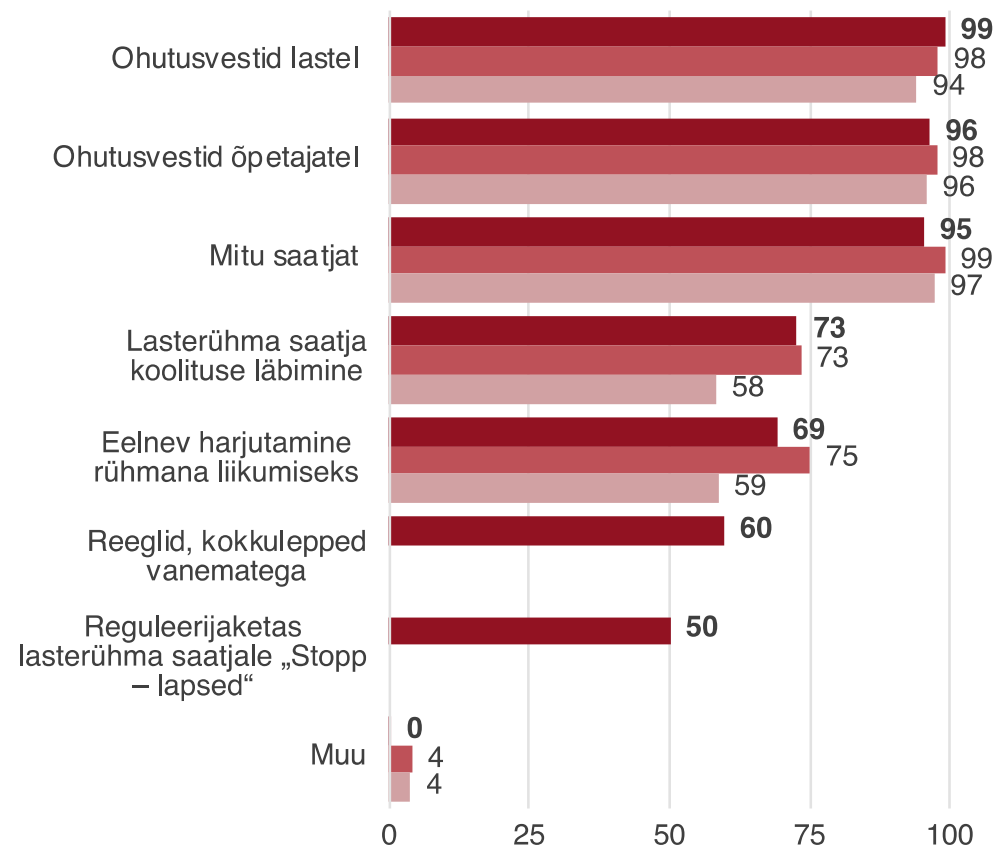
Liikumiseks kehtestatud reeglite olemasolu, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Liikumisohutuse tagamine territooriumilt väljumisel, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Infrastruktuur

Kokkuvõte

PEAMISED PROBLEEMID LIIKLUSKASVATUSE LÄBIVIIMISEL (Slaid 25)

- 85% lasteaedadest oli arvamisel, et neil ei ole probleeme või takistusi liikluskasvatuse läbiviimisel. 2015. aastall oli nii arvajate osakaal 49% ja 2012. aastal 57%, kuid siis paluti küsimusele vastata täielikult avatud vastusena.
- **10% tõi välja probleeme keskkonnaga.** Järgnevalt on toodud avatud vastused originaalkujul rühmitatuna teemade kaupa.
- **Ruumipuudus, liikluslinnaku puudus** - vähe ruumi õuealal; puudub suur mänguhoov eraldi liikluslinnaku rajamiseks; puudub spetsiaalne liiklusväljak lastele; õuealal on piiratud võimalused liikluskasvatuse läbiviimiseks, pole võimalust rajada liiklusväljakut, puudub koht ja võimalus liiklusväljaku rajamiseks; liiklus on vähene, puudub ka eraldi liiklusväljak; puudub kaasaegne liikluslinnak; õuealal pole võimalust lastel liigelda jalgrataste või tõukeratastega; puudub ala, kus lapsed võiks ohutult näiteks ratastega sõita; lasteaia kolimine rekonstrueerimise ajaks asenduspinnale - uus ja harjumatu keskkond; lasteaial oleks vaja liikluslinnakut, kuna elame maal, siis lapsed peaksid saama ettevalmistuse linnas liikumiseks, puudub liiklusväljak; puudub märgistatud liiklusväljak, puudub eraldi maha märgitud liikluslinnak; liikluslinnaku puudumine.
- **Õueala puudujäägid** - õueala teekate väga auklik, ei saa jalgratastega sõita; suhteliselt piiratud teeolud, aga unistame suurelt ja äkki kogukond tuleb kaasa ja saame liikluslinnaku tekitada; õueala asfalt vajab uuendamist, tore oleks liiklusväljak; liiklusväljaku värvid on kulunud, vajavad uuendamist, ülekäiguraja lisamist; lasteaia õueala on liigmärg ja vajab linna abiga drenaažitööde teostust, vana kõnnitee asfalt on konarlik ja vajab väljavahetamist; uus lasteaed vajab õuealale märgistusi; lasteaias on 2 rühma meelepuudega- nn tasandusrühma, seetõttu on vaja vahetada asfalt ja uuendada teede märgistamine, mis annaks võimaluse iga päev mängida liiklusreegleid; halvas olukorras kõnniteed ja staadion. kuni pole renoveeritud, ei saa teha ka liiklusmärgistust; õueala asfalt on väga halvas seisus, seepärast on õues rattapäevi, liikluspäevi keeruline läbi viia; hetkel ei ole võimalik nt korraldada lastele eraldi rattaga sõitmise ala, seetõttu meie lasteaia õuealal rattaga ei sõideta, va iga-aastane triatlonil, kuid loodetavasti tasapisi jõuame selle eesmärgini keskkonna ümberkujundamise raames, õueala ei vasta nõuetele (puudub liiklusväljak).

Infrastruktuur

Kokkuvõte

- **Maapiirkonna eripärad** - lasteaed asub maal, kus liiklus on hõre, lapsed ei tunnetata ohtu - eriti õhtupoolikul peale lasteaeda õues viibides; lasteaed asub väikeses alevikus, kus puuduvad märgistatud ülekäigurajad, valgusfoor jms; maal puuduvad valgusfoorid, alevis on ainult üks ülekäigurada konkreetse hoone juurde, kergliiklustee ainult ühel pool peatänavat, mujal puudub; liiklusesse minek pole turvaline, sest asumis pole kõnniteid, et ohutult õppekäigule minna; mänguväljakul seda hästi teha ei saa, väljapool mänguväljakut, ümber lasteaia aeda ei ole, autod sõidavad, on ohtlik, maakohas ei ole kõnniteesid, ülekäiguradasid jne, aga võimaluste piires viime ikka liikluskasvatust läbi; asume väikeasulas, kus ei ole võimalik tuua näiteid tiheda liiklusega kohtadest, teatud liiklust reguleerivatest abivahenditest, see osa jääb rohkem lapsevanema kanda, kui käiakse linnades; alevi tingimustes on olemas ainult 1 vöötrada ja sellega ka autojuhid ei arvesta; kui käime linnades õppekäikudel, siis toimub põhjalikum õpetamine; Lasteaia ümbruses puuduvad kõnniteed; asume külas, kus on märgitud kaks ülekäigurada, puudub valgusfoor, tihe liiklus - õppekäikudel saame ainult rääkida ja ette kujutada liiklusolukordi; asukoht külades, maanteed kaugel, lapsed liiguvad lasteaeda oma transpordiga; kohalik teedevõrk Kihnus ja selle eripärad; maal ei ole valgusfoore, puuduvad kõnniteed, saame õppida ja läbi teha maal olevaid liiklusreegleid, linnaliiklust läbi proovida on raske.
- **Muu** - õuealal on koos erinevad vanused ning reeglite õpetamine ja jälgimine on üsna keeruline, ühel vanusel on teadmised ja oskused väiksed, teised kasutavad seda ära reeglitest mitte kinni pidamiseks; õpetajad juhivad laste tähelepanu pidevalt ohutule käitumisele jalutuskäikudel ja õppekäikudel, lastevanemate tähelepanu on juhitud parklas liiklusohutuse tagamisele; Oleks vaja laiendada õppevahendite osakaalu õues õppimisel; asukoht tiheda liiklusega Tartu maantee läheduses; liiklusohutus parklas, juurdesõiduteel.
- **5% tõi välja probleeme erineva osapoolte vahelise koostöoga.** Järgnevalt on toodud avatud vastused originaalkujul rühmitatuna teemade kaupa.
- **Töötajad** - kõik töötajad ei ole veel piisavalt adunud liikluskasvatuse tähtsust meie igapäevaelus, ei osata planeerida, liikluskasvatusest ei ole veel kujunenud õppekava loomulik osa ja pigem oodatakse/juhindutakse kampaaniatest või asutuse juhi ettevõtlikkusest, korraldustest; õpetajad ei ole aktiivsed õppekäikudel käijad ja liiklusmängude kasutajad, plaanime kutsuda õpetajatele liiklusreguleerija koolituse ja tellida abimaterjale liikluskasvatuse käsitlemiseks;

Infrastruktuur

Kokkuvõte

- **Lapsevanemad** - lastevanemate käitumine annab sageli soovida, ei järgita ohutu liiklemise reegleid; lastevanemate eeskuju, lapsed märkavad eksimusi, mida nende vanemad teevad ja räägivad nendest (kiiruse ületamine, telefoniga rääkimine sõidu ajal jm); mõnikord lapsevanemad eiravad liiklusreegleid e annavad halba eeskuju (auto parkimine vales kohas); koostöös vanematega tekib aeg ajalt erimeelsusi, reeglid ei ole ühtsed kodus ja lasteaias; täiskasvanud unustavad aeg-ajalt lasteaia kodukorra reeglid ja sõidavad õuealal jalgratastel suure hooga sisse-välja, mitte ei lükka käekõrval; üldiselt ei ole probleeme, kuid enamusi lapsi tuuakse lasteaeda autoga, lastel puudub vanemaga koos tänavauletamise harjumus lasteaia lähiümbruses; koostöö lastevanematega;
- **Lapsevanemad ja kiivri kasutamine** - lapsevanemad ei tea laste rattakiivri õiget kasutamist, kiivrid pole kasutamiskvalifitseeritud, lapsevanemad tihti ei anna ise piisavat eeskuju liikluses; jalgratta kiivri kandmine ka lasteaia territooriumilt väljaspool; lasteaia õuealal on lapsevanem lubanud lapsel jalgrattaga sõita ilma kiivrit kasutamata, lastevanemate kaasamine; vanematega on probleem koostöö osas, näiteks kiivrite kandmine; vanem teeb teisiti, selge näide kiiver; lastevanematega ei suuda me kehtestada ühiseid reegleid - meie nõuame jalgrattaga sõites kiivri kasutamist, kuid kui laps väljub lasteaia territooriumilt, siis lapsevanem võtab lapse peast kiivri, kui laps seda ei soovi, oleme pakkunud mitmeid liikluskasvatuse alaseid koolitusi vanematele, kuid osalejaid ei ole. samuti oleme kuulnud, et autos ei kinnitata turvavööd, ületatakse teed mitte sobilikus kohas jms;
- **Muu** - puuduvad kõnniteed ja parkimiskohtade vähesus, probleemid vallavalitsuses teada, osa lahenevad lähiajal, osa lähematel aastatel ehitustegevuse käigus lasteaia ümbruses; õppematerjal on kättesaadav, kuid praktiline tegevus jääb nõrgaks, oleme üherühmaline liitühm, asume kaugel keskustest, liiklusalastes projektides ei saa alati osaleda, väljasõidud lastega ei ole alati võimalikud, esinejaid kohale kutsuda ei ole alati võimalik (kauge maa, vähe lapsi, vähe ruumi jne jne); meie lasteaed on lastele, kellel on sügav või raske vaimu ja/või füüsiline puue.

Infrastruktuur

Kokkuvõte

PEAMISED LIIKLUSOHUTUSPROBLEEMID LASTEAIA ÜMBRUSES (Slaid 25)

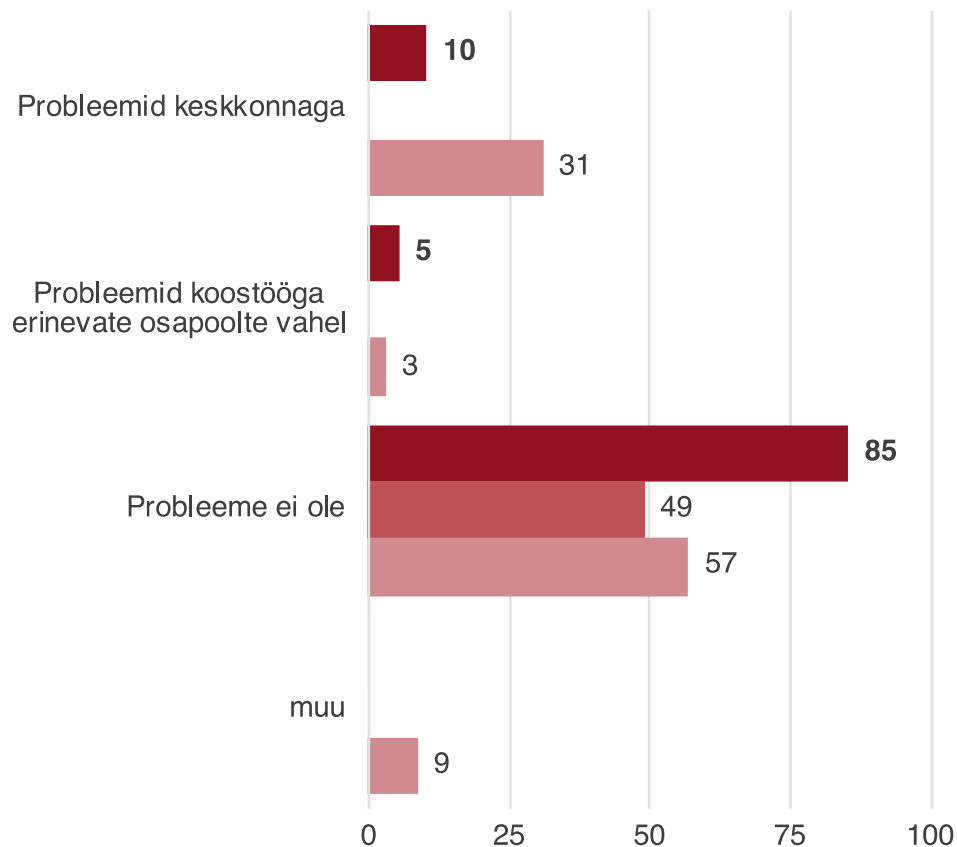
- Kui vaadelda peamisi liiklusohutusprobleeme lasteaia ümbruses, siis olukord enam nii helge ei ole. Vastavaid probleeme ei esine vaid kuuendikul lasteaedadest: sagedamini väikestel (27%) ja maapiirkondade (24%) lasteaedadel.
- Liiklusohutusprobleemide esireas on **parkimisega seonduv** (60%) - seda töid keskmisest enam välja suuremad (72%), muukeelsed (79%) ja linnalised (74%), piirkonniti Tallinna (77%) lasteaiaid, harvem aga väikesed (34%) ja maapiirkondade (41%) lasteaiaid, piirkonniti Lääne-Virumaa (35%) ja Kesk-Eesti (36%) lasteaiaid.
- Kõiki muid liiklusohutusprobleeme lasteaia ümbruses tõi välja kolmandik lasteaedadest – **kõnniteede või ülekäiguradade puudumine, piirkiiruse ja muude liiklusreeglite eiramine ning muud ebasobivad liiklusolud**.
- **Ebasobivate liiklusolude** all toodi pea võrdselt välja nii piirnemist sõiduteega kui ka värava paiknemist tee ääres, lisaks mainiti ka ülekäiguradade puudumist, parklas autode vahel liikumist ja hooletust värava sulgemisel. Siin taustaandemete lõikes olulisi erinevusi ei ilmnenud.
- Võrreldes varasemaga on liiklusohutusprobleemide osakaalud tervikuna suurenenud, 2015. aastaga võrreldes on sagenenud probleemid parkimisega ja vähenenud probleemid piirkiiruse ja muude liiklusreeglite eiramisega (siis küll saadi tulemused avatud vastuste kodeerimisel).

Infrastruktuur

Peamised probleemid liikluskasvatuse läbiviimisel ja liiklusohutuse osas lasteaia ümbruses

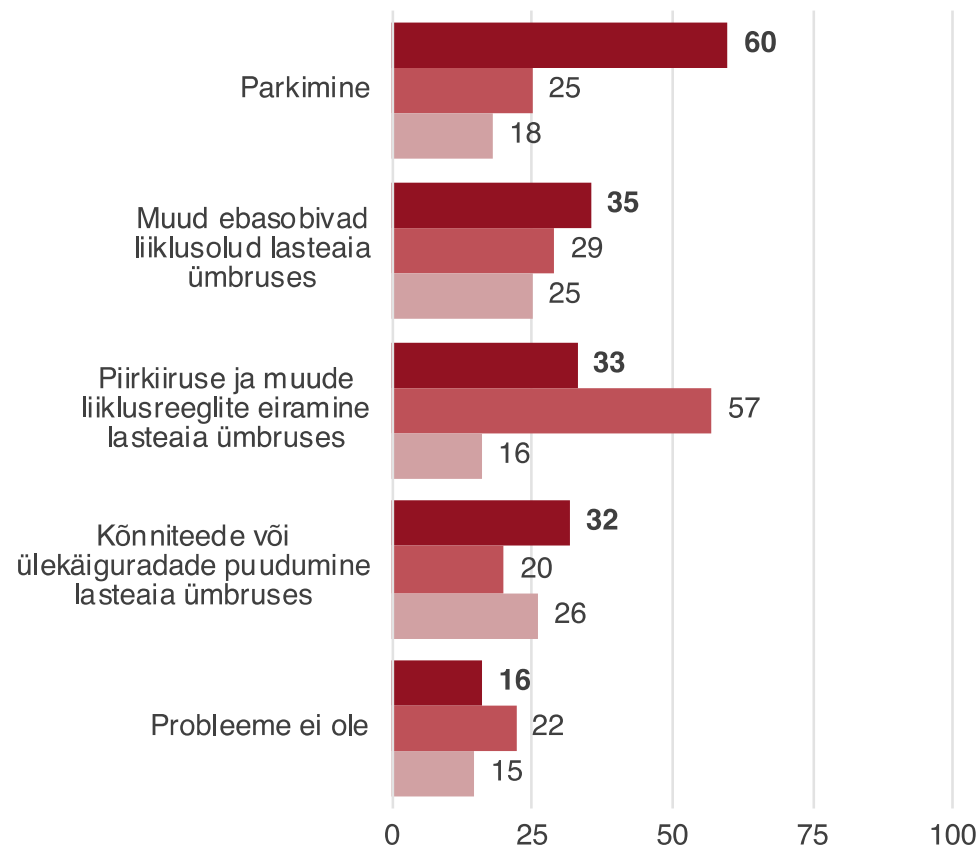
Peamised probleemid liikluskasvatuse läbiviimisel, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Peamised liiklusohutusprobleemid lasteaia ümbruses, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Infrastruktuur

Kokkuvõte

LIIKLUSÕPPEVÄLJAKUTE JA -RADADE OLEMASOLU JA KASUTAMISSAGEDUS (Slaid 27)

- Kolmandik lasteaedades on endiselt liiklusõppeväljaku või -rajata, kuigi võrreldes 2015. aastaga on olukord veidi paranenud (-6%). Liiklusõppeväljakute- või radadeta on sagedamini väikesed (53%) ja eralasteaiad (58%).
- Lasteaedades on enim olemas **teisaldatavaid liikumis- või liiklusväljakuid**, täpsemalt 40% lasteaedades, samas kui nende kasutamine ei ole väga aktiivne - vaid pooltes neist kasutatakse vastavaid väljakuid paar korda kuus või sagedamini. Kuigi teisaldatavate väljakute olemasolu on võrreldes 2015. aastaga oluliselt paranenud, ei ole nende kasutamine siiski väga laialdane. Teisaldatavad liikumis- või liiklusväljakud on sagedamini olemas keskmise suurusega (47%) ja Tartumaa (58%) lasteaedades.
- **Statsionaarseid või püsivalt maha märgitud liikumis- või liiklusväljakuid** on olemas neljandikus lasteaedades ja valdavalt neid ka kasutatakse. 58% vastavatest väljakutest on kasutusel lausa mitu korda nädalas. Võrreldes 2015. aastaga pole vastavat väljakut omavate lasteaedade osakaal muutunud. Vastavad väljakud on sagedamini olemas Pärnumaa (49%) lasteaedades.
- **Liiklusteemaline õpperada** on olemas vaid 12% lasteaedades ja üldjuhul neid ka kasutatakse paar korda kuus või sagedamini, kuigi kasutamisisiintensiivsus pole nii sage kui statsionaarsetel väljakutel. Võrreldes 2015. aastaga on liiklusteemaliste õpperadade osakaal vähenenud (-9%).

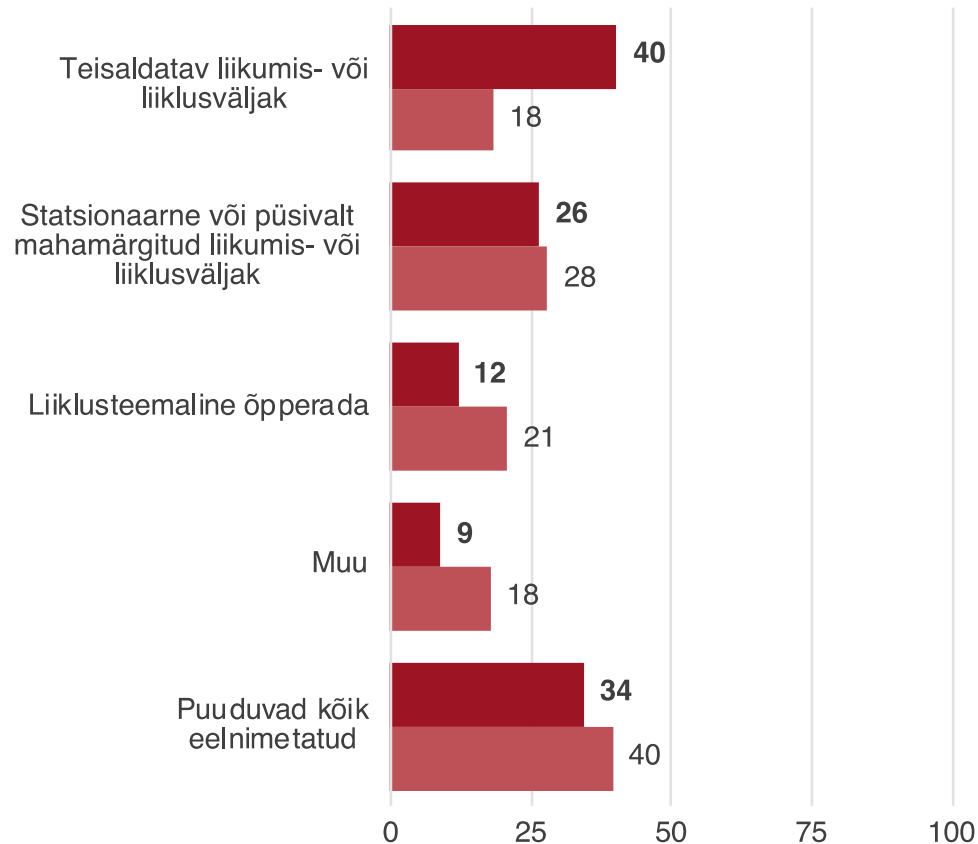
Muude vastustena toodi välja järgnevat: *teisaldatavad liiklusmärgid (nimetati 12 korda) ja koonused (6); liiklusvaibad (5); liiklusvankri projekt (5); valgusfoor (3); liikumisrajad (2); liiklemisteemalised lauamängud (2), digitaalsed materjalid (2); õppevideod, värviraamatud; jalgrattad, jalgrattatee (2); nooled maas jalgrattaga liikumiseks; käime õppekäikudel lähiümbruses (3), kavandamisel statsionaarne maha märgitud liiklusväljak (3); lasteaia läheduses asub liiklusväljak; saalis paigaldatav liiklusrada, tehtud mustale kilele, kasutatakse eelkõige liiklusnädala raames; on olnud statsionaarselt maha märgitud liiklusväljak, kuid aeg ja ilm on teinud oma töö, vajab uut või renoveerimist; õpetajad on loovad ja joonistavad ise asfaldile kriitidega ülekäiguradasid, "stop" märke jne; tekitame liiklusnädalatel lasteaia rühmaruumis märgistatud rajad autodele, jalakäijatele; vastavaalt vajadusele mängitakse lasteaia õues eesolevad liikumised läbi koos mahapandud joontega.*

Infrastruktuur

Liiklusväljakud ja -rajad – olemasolu ja kasutamise sagedus

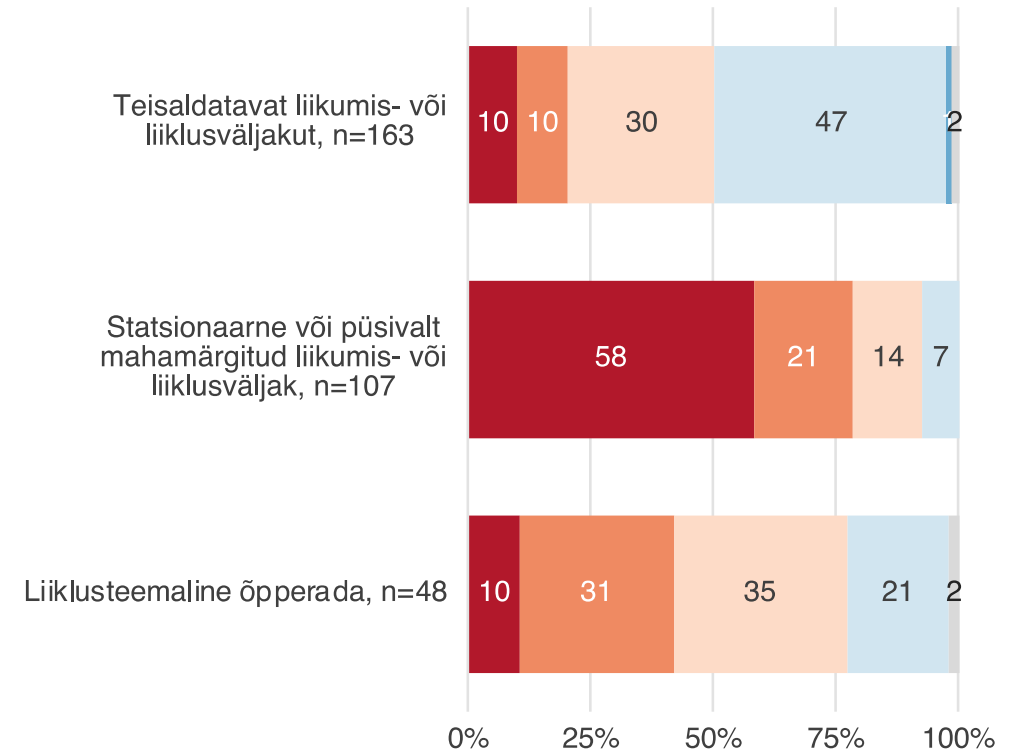
Liiklusõppeväljakute ja -radade olemasolu, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400

Liiklusõppeväljakute ja -radade kasutamise sagedus, n=on olemas

■ Mitu korda nädalas ■ Vähemalt kord nädalas
 ■ Vähemalt paar korda kuus ■ Harvem
 ■ Ei kasutata ■ Ei oska öelda

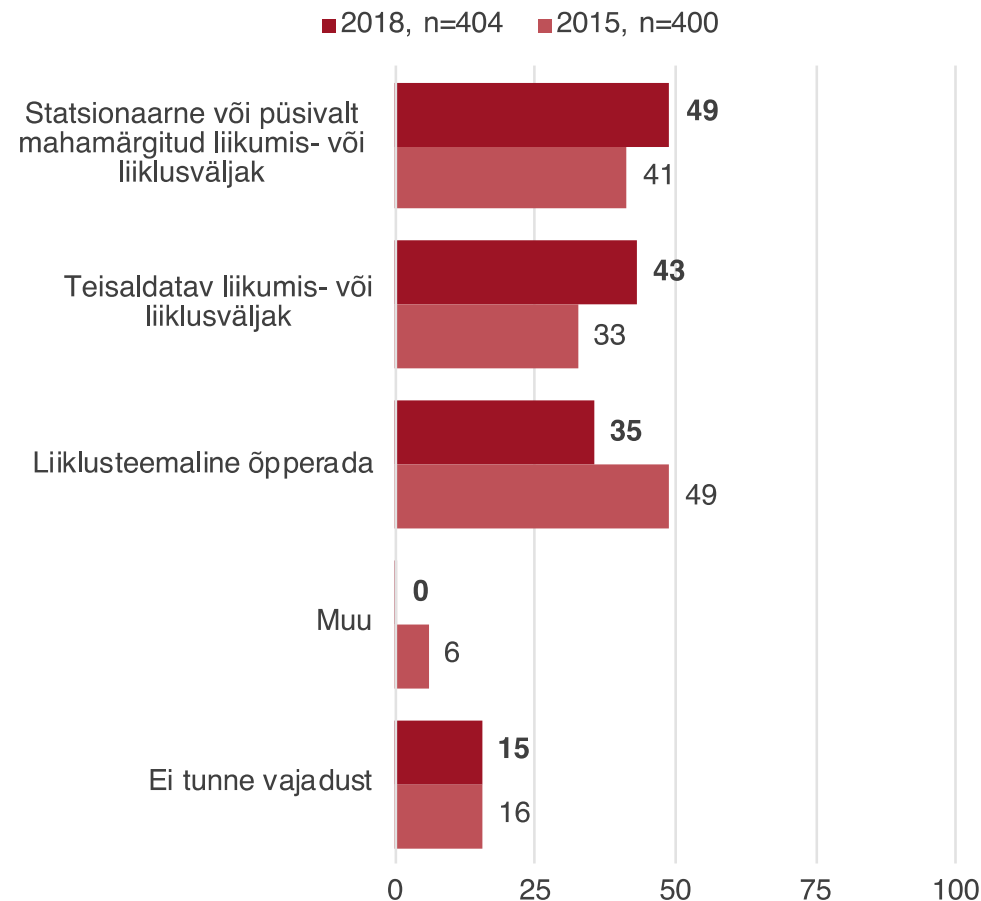

Infrastruktuur

Liiklusväljakud ja -rajad – tuntakse vajadust

- Enim tuntakse puudust **statsionaarsete või püsivalt maha märgitud liikumis- või liiklusväljakute järele** (pea pooled lasteaiad), kuid pea sama suur on vajadus **teisaldatavate liikumis- või liiklusväljakute järele**. **Liiklusteemalisi õpperadasid** sooviks kolmandik lasteaedadest.
- **Statsionaarseid väljakuid** või radu vajaksid enim segakeelsed (71%) lasteaiad, **teisaldatavaid** aga eralasteaiad (68%), piirkonniti nii Tallinna (54%) kui ka Harjumaa (56%) lasteaiad ning liiklusteemalisi õpperadu samuti Harjumaa (51%) lasteaiad.
- **Vajadust** ühegi eelnimetatu vastu **ei tunne** vaid kuuendik lasteaedadest.
- 2015. aastaga on suurenenud nõudlus nii statsionaarsete kui ka teisaldatavate väljakute järele (vastavalt +8% ja +11%), vähenenud aga õpperadadele (-13%).

Liiklusõppeväljakud ja -rajad, mille järele tuntakse vajadust, %

Infrastruktuur

Kokkuvõte

JALGRATTAGA SÕITMINE LASTEAIA TERRITOORIUMIL (Slaid 30)

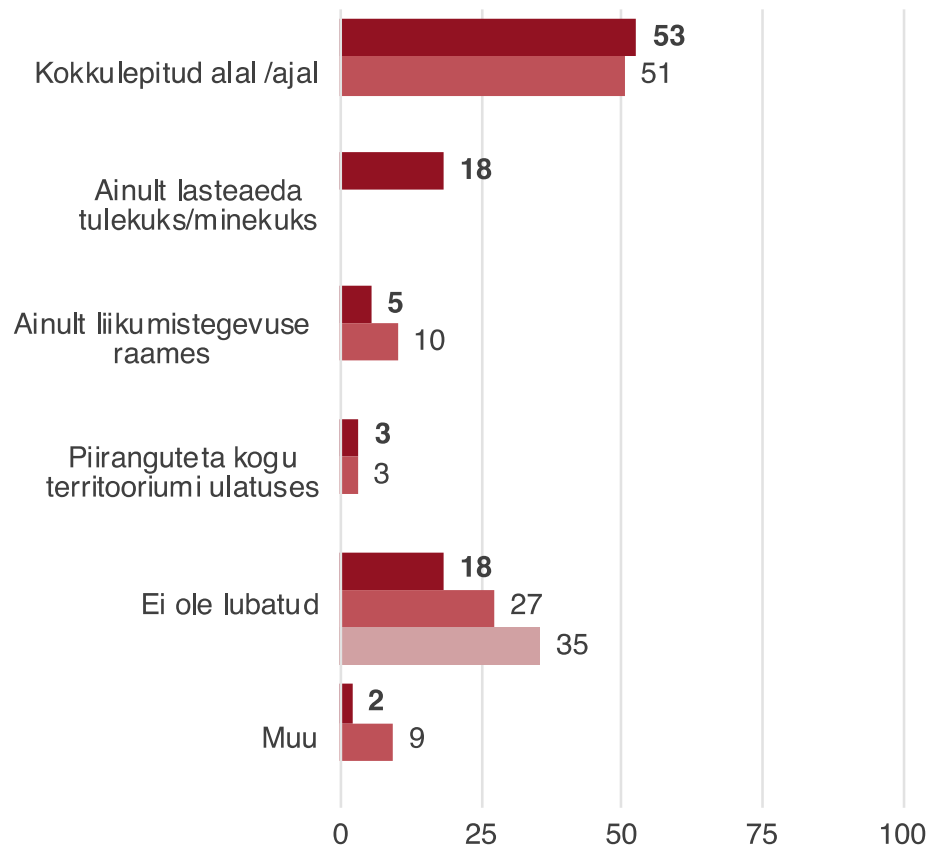
- Jalgrattaga on lubatud sõita valdavas enamuses lasteaedades. See pole lubatud vaid 18%-s lasteaedadest, sagedamini muukeelsetes (42%) ja Tallinna 27%) lasteaedades.
- Võrreldes varasemate tulemustega on jalgratta kasutamine justkui muutunud lubatavamaks, samas lubab 18% lasteaedadest jalgratast kasutada vaid **lasteaeda tulekuks/minikuks** ja seda varasemates uuringutes ei kaardistatud; seega kui eeldada, et varasemalt käsitleti jalgrattaga lasteaeda tulemist/minemist kui mitte lubamist, siis olulist muutust ei ole, seda enam, et nendes näitajates, kus lubatakse lasteaia territooriumil jalgrattaga sõita, olulisi muutusi võrreldes eelmiste uuringutega ei ole.
- Üldlevinud praktika on, et jalgrattaga võib sõita **kokkulepitud alal ja ajal** – veidi enam kui pooltes lasteaedades; keskmisest levinum on see eestikeelsetes (59%), maapiirkondade (59%) ja Pärnumaa (70%) lasteaedades. 5% lasteaedadest lubab jalgrattaga sõita ainult **liikumistegevuse raames** ja 3% **piiranguteta** kogu territooriumi ulatuses. **Muude** vastustena nimetati sel korral vaid seda, et lubatud on sõita ainult tõukeratastega. Siin taustaandmete lõikes olulisi erisusi ei ilmnenud.
- Pooltes lasteaedades, kus jalgrattaga sõitmine on lubatud (v.a tulemiseks/minemiseks), tehakse seda valdavalt **lasteaia territooriumi teedel, staadionil**; sagedamini just väikestes lasteaedades (68%).
- 38% lasteaedadest võimaldavad jalgrattaga sõita **statsionaarsel liikumis- või liiklusväljakul**, 14% **teisaldataval väljakul** ja 6% **liiklusteemalisel õpperajal**. **Muude** vastustena nimetati kogu õueala, asfalteeritud platsi, teatud piiratud ala vmt. Eelmiste uuringutega ei ole tulemust korrektne võrrelda, kuna küsimused olid püstitatud mõnevõrra teisiti. Taustaandmete lõikes olulisi erisusi ei ilmnenud.

Infrastruktuur

Jalgrattaga sõitmine lasteaia territooriumil

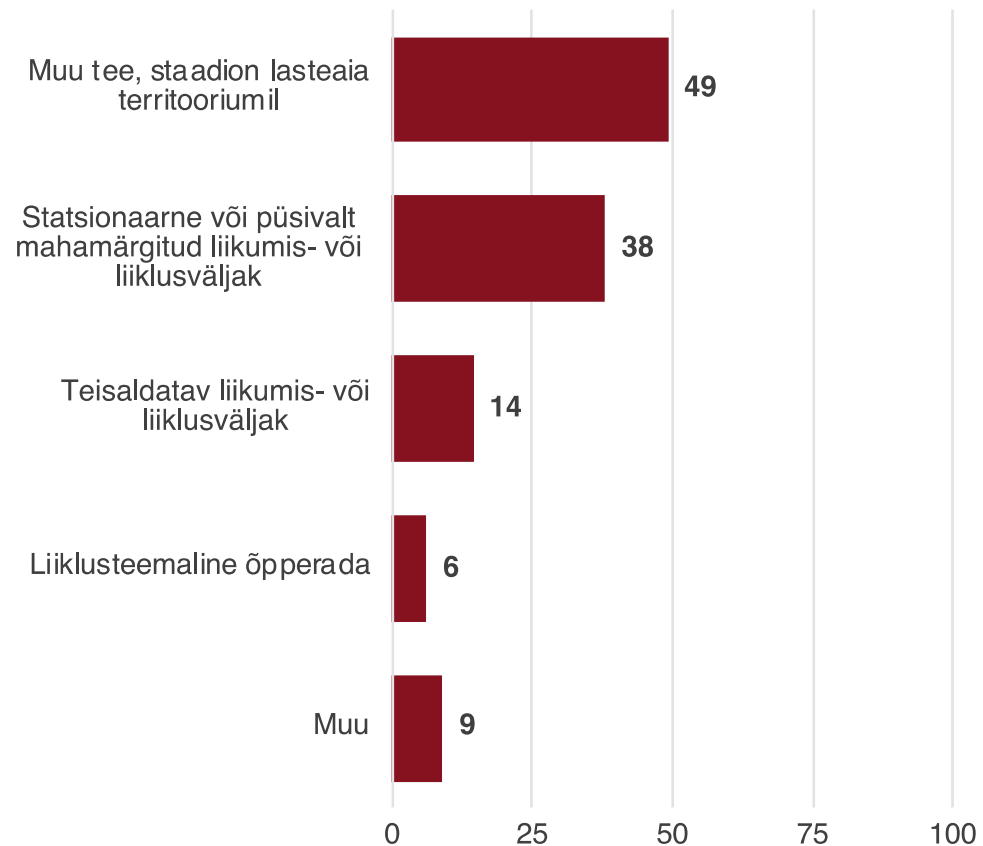
Jalgrattaga sõitmine lasteaia territooriumil, %

■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Jalgrattaga sõitmine lasteaia territooriumil – võimaldatakse sõita, %

■ 2018, n=248

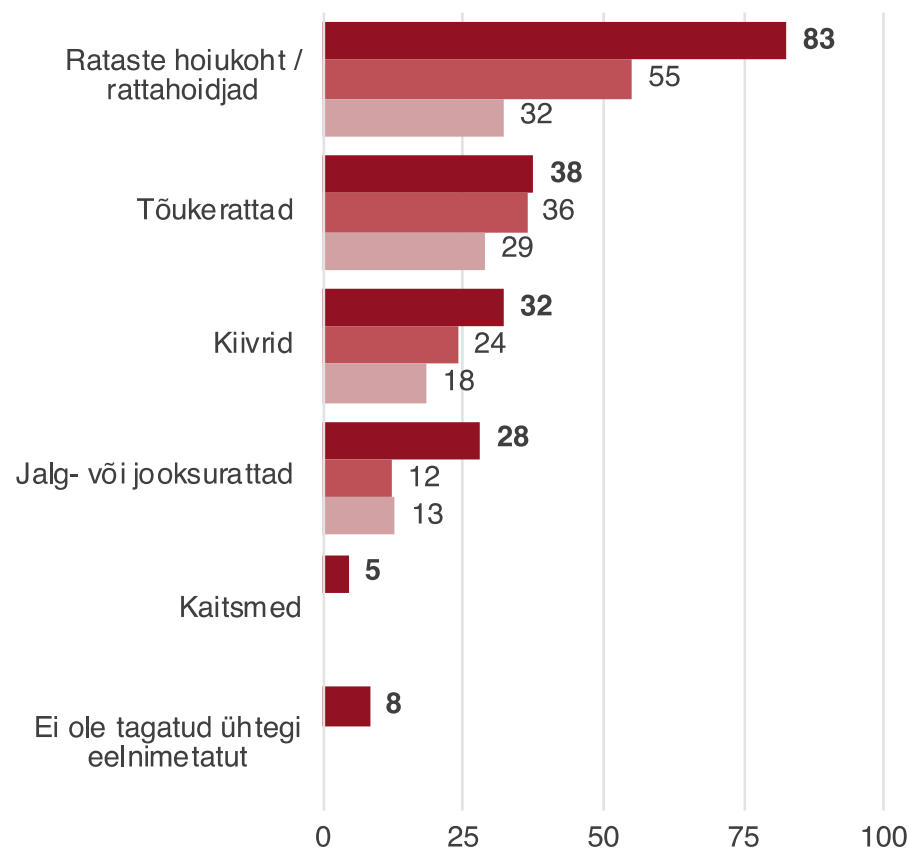
Infrastruktuur

Jalgrattaga sõitmiseks (lasteaia poolt) tagatud vahendid

- Üldjuhul lasteaedades, kus jalgrattaga sõitmine on lubatud, on tagatud **rataste hoiukoht/rattahoidja** (83%, sagedamini Harjumaal (93%)), muu varustus tuleb aga üldjuhul endal kaasa võtta.
- Ligikaudu kolmandikus lasteaedades on olemas tõukerattad, kiivrid ja jalg- või jooksurattad ja vaid 5% kaitsmed.
- **Kiivrid** on lasteaia poolt tagatud keskmisest enam muukeelsetes (83%) lasteaedades, **jalg- või jooksurattad** aga Tartumaa (48%) lasteaedades. Muus osas taustaandmete lõikes erinevusi ei ilmnenud.
- Võrreldes varasemaga on eelkõige lisandunud lasteaedu, kus on tagatud rataste hoiustamine, kuid ka muude vahendite osas on üha enam lasteaedu, kes neid lastele tagada saavad.

Jalgrattaga sõitmiseks tagatud vahendid, %

■ 2018, n=248 ■ 2015, n=254 ■ 2012, n=211

Infrastruktuur

Kokkuvõte

KOOLIBUSSI KASUTAMINE (Slaid 33)

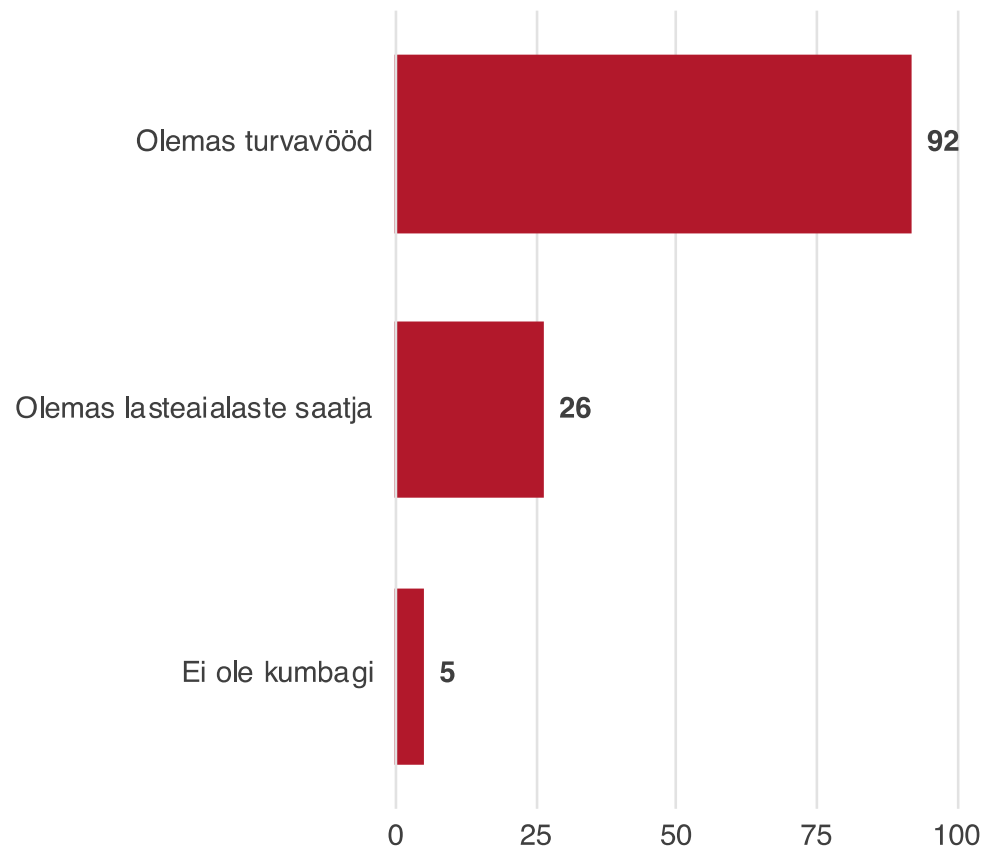
- Lasteaeda tulemiseks/minemiseks kasutavad **koolibussi** lapsed 16%-l lasteaedadest. Koolibussi kasutajaid on enam väikeste (33%) ja maapiirkondade (32%) lasteaedade laste seas.
- Üldjuhul on koolibussis olemas **turvavööd** (92%), harvaesinev on aga **lasteaialaste saatja** olemasolu (neljandik). Viimane on tõenäolisemalt olemas suuremates lasteaedades (60%).
- Koolibussi **peatuskoha turvalisusega** ollakse valdavalt väga rahul (52%) või pigem rahul (36%); rahulolematuid kokku 8% ja 3% ei osanud vastata.
- Koolibussi **peatuskoha turvalisusega esinevaid probleeme** tõi välja 18 lasteaeda (4%), originaalkujul esitatud vastuse olid järgnevad: *buss peatub parklas, kus on vähe ruumi; sageli on parkimiskoht hõivatud ja bussil pole võimalik liikuda lasteaia ukse juurde; koolibussi peatuskoht asub vahetult parkla juures ning laste autodega lasteaeda toomise ja koju viimisega on peatuskoha läheduses tihtipeale palju autosid - tihe liiklus; hommikusel tipptunnil on pargitud lastevanemate autod sageli selliselt, et takistavad bussil manööverdumist; kitsas, hommikuti tihe liiklus; buss peatub auto parklas, kus ei ole turvaline; pole välja ehitatud ning teede ristumiskoha lähedal; lasteaed asub kahes majas kahel pool maanteed, igal juhul tuleb teed ületada; turvalisem oleks, kui bussi peatuskohaks oleks bussitasku; ei ole eraldi märgistatud kohta; ootamine eaturvaline, tegime ettepaneku peatuse viimiseks teise kohta; õpilaste trügimine bussi suunas, kui buss veel ei ole peatunud laste peale võtmiseks; laste poolt tekitatud sigin-sagin ja kohati mitte märgata /tunnetada ohtu; tuleb ületada sõidutee; bussi peatuskoht on lasteaiast eemal ja peab ületama 2 korda sõiduteed lasteaeda jõudmiseks ja lasteaialapsed tuuakse bussilt lasteaeda (vanemad või õed-vennad); liiga kaugel lasteaiast; talvel on peatuses libe; aeg-ajalt talvine libedus.*
- **Turvavöö kinnitamist bussis käsitleb lasteaias liikluskasvatuse** osana 92% lasteaedadest, seega on see üldteada tõde, eriti maapiirkondade lasteaedades (97%).

Infrastruktuur

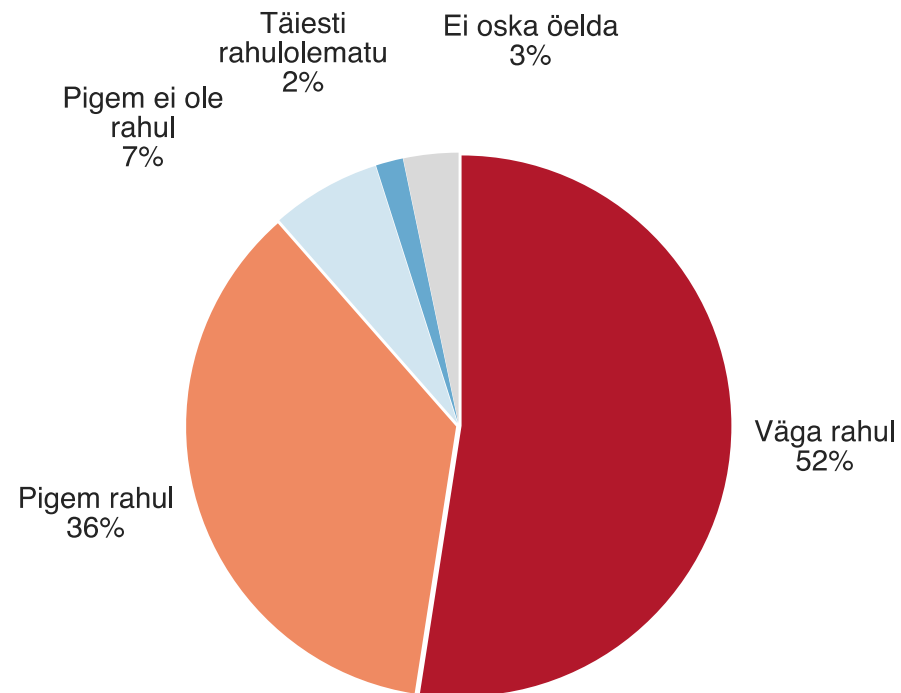
Koolibussi kasutamine ja rahulolu selle peatuskoha turvalisusega

Koolibussi kasutamine, %

■ 2018, n=62 (koolibussi kasutavad lasteaiad, 16%)

Rahulolu koolibussi peatuskoha turvalisusega, n=62 (koolibussi kasutavad lasteaiad)

Infrastruktuur

Kokkuvõte

ÕPPEKÄIKUDE TRANSPORT (Slaid 35)

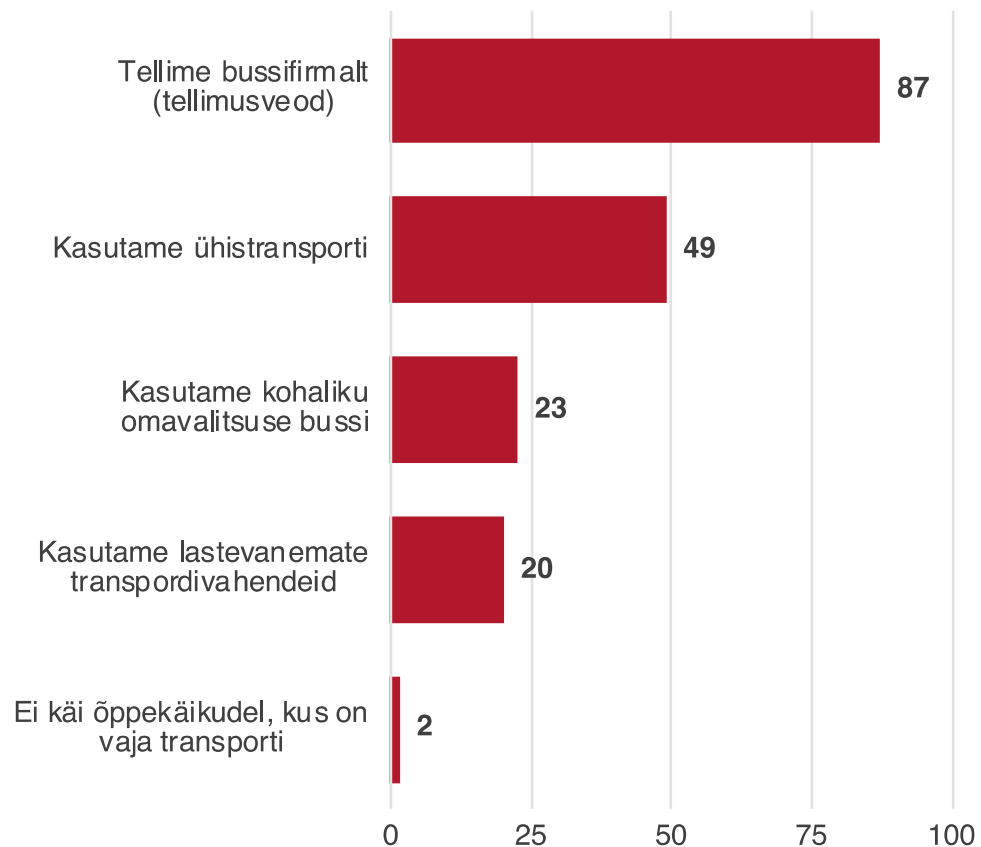
- Lasteaedade õppekäikude korraldamisel kasutatakse enim **bussifirmade tellimusvedusid** (87%), keskmisest enam kasutavad seda suured (98%), muu- ja segakeelsed (vastavalt 100% ja 94%) ja piirkonniti Ida-Virumaa (100%) lasteaiad.
- Tellimusvedude tellimisel on lasteaedadel bussile üsna kõrged **nõudmised**:
 - 93% lasteaedadest eeldab turvavööde olemasolu – sagedamini Ida-Virumaa (100%) lasteaiad;
 - 89% eeldab tehnilist korrasolekut - sagedamini Tartumaa (96%) lasteaiad;
 - 69% eeldab lasterühma märkide olemasolu - sagedamini suured (81%), segakeelsed (83%), linnalised (79%) ja Ida-Virumaa (83%) lasteaiad;
 - 51%-l on ootusi ka bussijuhile.
- 4% ei esita kindlaid nõudmisi.
- **Muude** nõudmistena (1%) nimetati järgnevat: *hind; kohtade arv bussis; hinna ja teenuse kvaliteedi (sealhulgas bussi välimus ja seisukord) suhe ja saadavus.*
- Pooled lasteaiad kasutavad õppekäikudel ka **ühistranspordi teenust**, enam jällegi suured (74%) lasteaiad, kuid ka eralasteaiad (74%), piirkonniti Tallinna (89%) ja Harjumaa (79%) lasteaiad.
- Ligikaudu neljandikul lasteaedadest on õppekäikude tarvis võimalik kasutada nii **kohaliku omavalitsuse bussi** kui ka **lastevanemate transpordivahendeid**. Kohaliku omavalitsuse bussi on võimalik enam kasutada väikestel (40%), eestikeelsetel (26%) ja maapiirkondade (44%) lasteaedadel.

Infrastruktuur

Õppekäikude transport ja peamised nõudmised bussi tellimisel

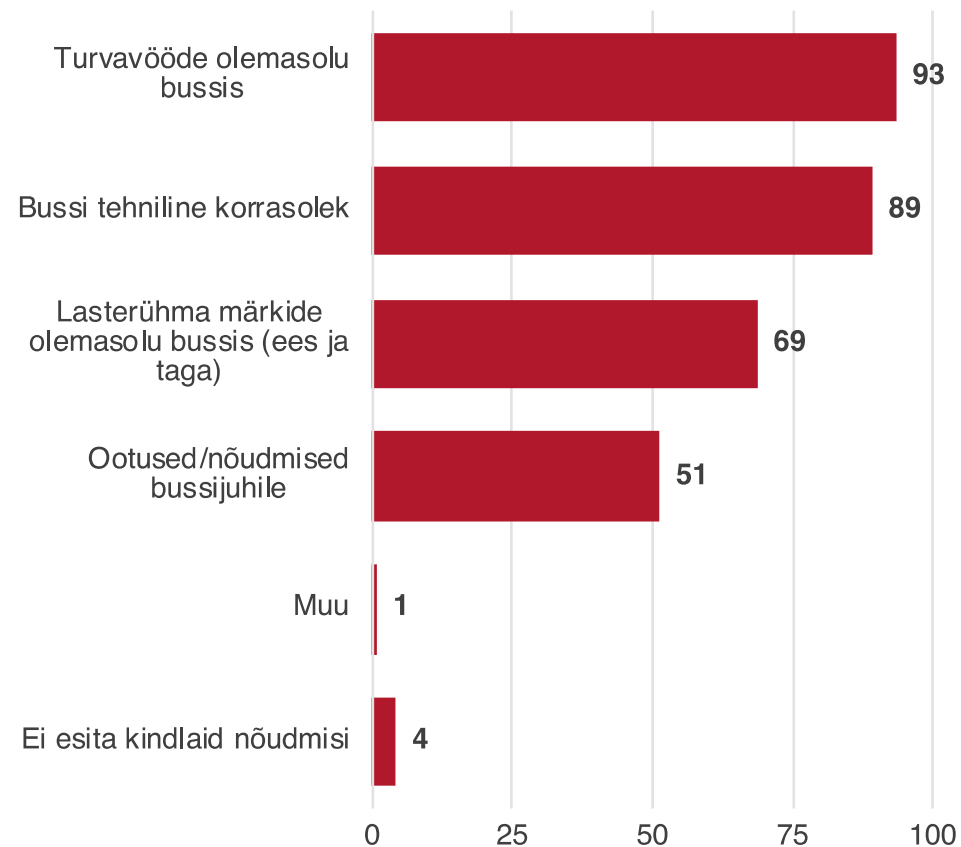
Õppekäikude transport, %

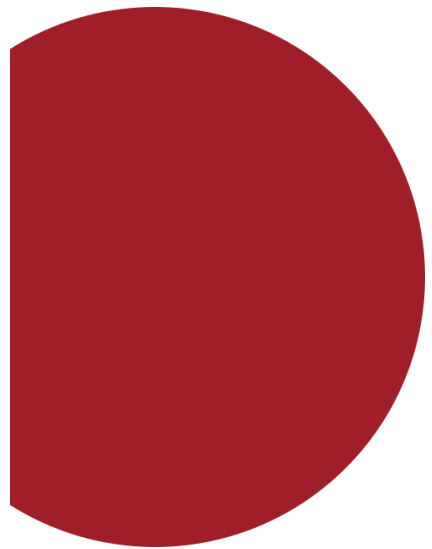
■ 2018, n=404

Peamised nõudmised bussi tellimisel, %

■ 2018, n=353 (tellime bussifirmalt)

Õppevahendid

Õppevahendid

Kokkuvõte

ISETEHTUD ÕPPEVAHENDID LIIKLUSKASVATUSES (Slaid 38)

- Isetehtud liikluskasvatustavahendeid ei kasuta vaid 11% lasteaedadest, samas lasteaedades, kus midagi juba meisterdatakse, võetakse ette mitme võimaliku õppevahendi tegemine (keskmiselt 3 erineva).
- Kõige enam meisterdatakse lasteaedades erinevaid **ohutusvahendeid** (helkureid), seda lausa 60% lasteaedadest. 45% lasteaedadest on liikluskasvatuseks ise tehtud ka teemamappe, töölehti ning 41% loovmänge, liiklusmakette, -vaipu; ligikaudu kolmandik ka õppe- ja lauamänge, infomaterjale ja liiklusradu või liikluskorraldustavahendeid.
- Eelnevatel aastatel anti vastuseid vabas vormis, seetõttu ei saa tulemusi päris üheselt võrrelda; küll nimetati ka siis nii liikluskorraldustavahendeid kui ka õppe- ja lauamänge pea samavõrd.
- Ohutusvahendeid ning õppe- ja lauamänge meisterdatakse ise keskmisest enam suuremates (vastavalt 70%-s ja 47%-s) lasteaedades ning ohutusvahendeid ka Kesk-Eesti lasteaedades (75%). Muudes taustaandmetes erisusi ei ilmne.

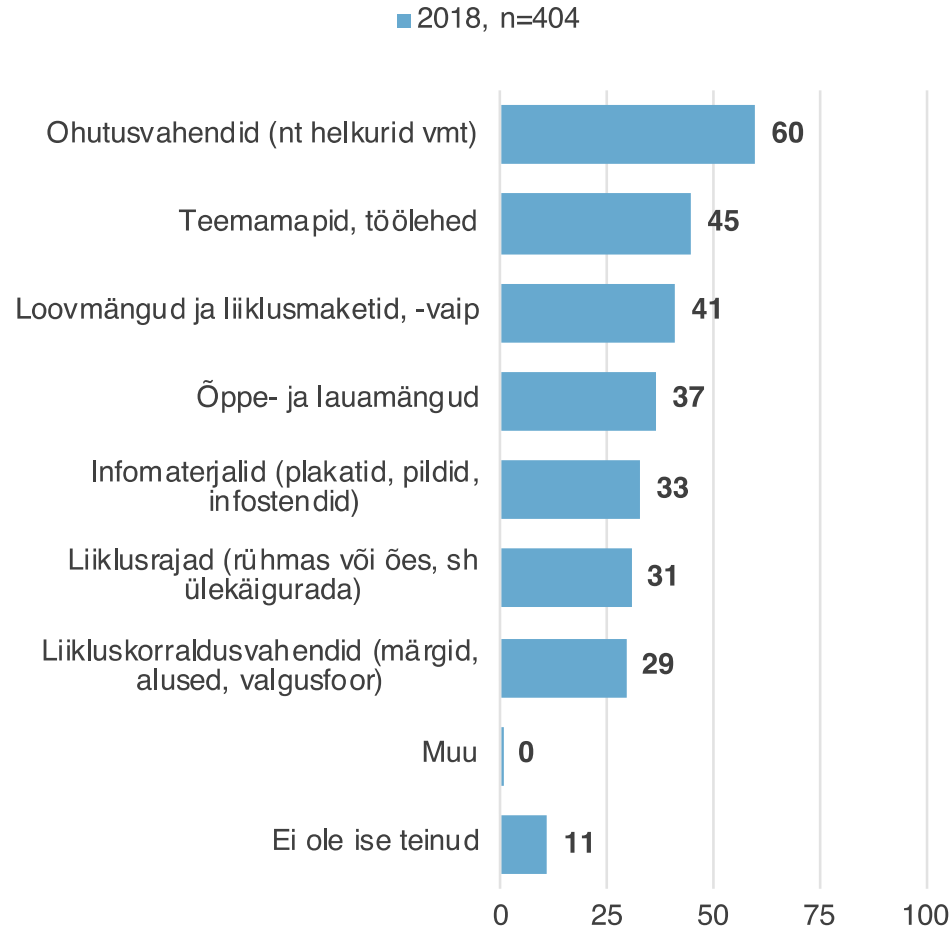
OHUTUSTEEMALISE ÕPETAJARAAMATU JA LIIKLUSKALENDRI KASUTAMINE (Slaid 38)

- Maanteeameti poolt lasteaedadele liikluskasvatuse toetamiseks koostatud „**Liikluskalender**“ on leidnud kasutust 94%-s lasteaedadest, seejuures enam kui pooltes lasteaedades kasutatakse seda sageli ja kolmandikus aeg-ajalt.
- Taustaandmete lõikes siin olulisi erinevusi ei ilmne.
- Haridus- ja teadusministeeriumi eestvedamisel ohutuse teema ekspertidest koosneva töörühma koostöona valminud **ohusteemalist õpetajaraamatut** on kasutanud aga 75% lasteaedadest, valdavalt leiab see kasutust aeg-ajalt (46% lasteaedadest). Antud raamatust on teadlik 84% lasteaedadest.
- Ohusteemaline õpetajaraamat on sageli kasutusel enam suurtes (15%), muukeelsetes (29%) ja piirkonniti Ida-Virumaa (22%) lasteaedades.

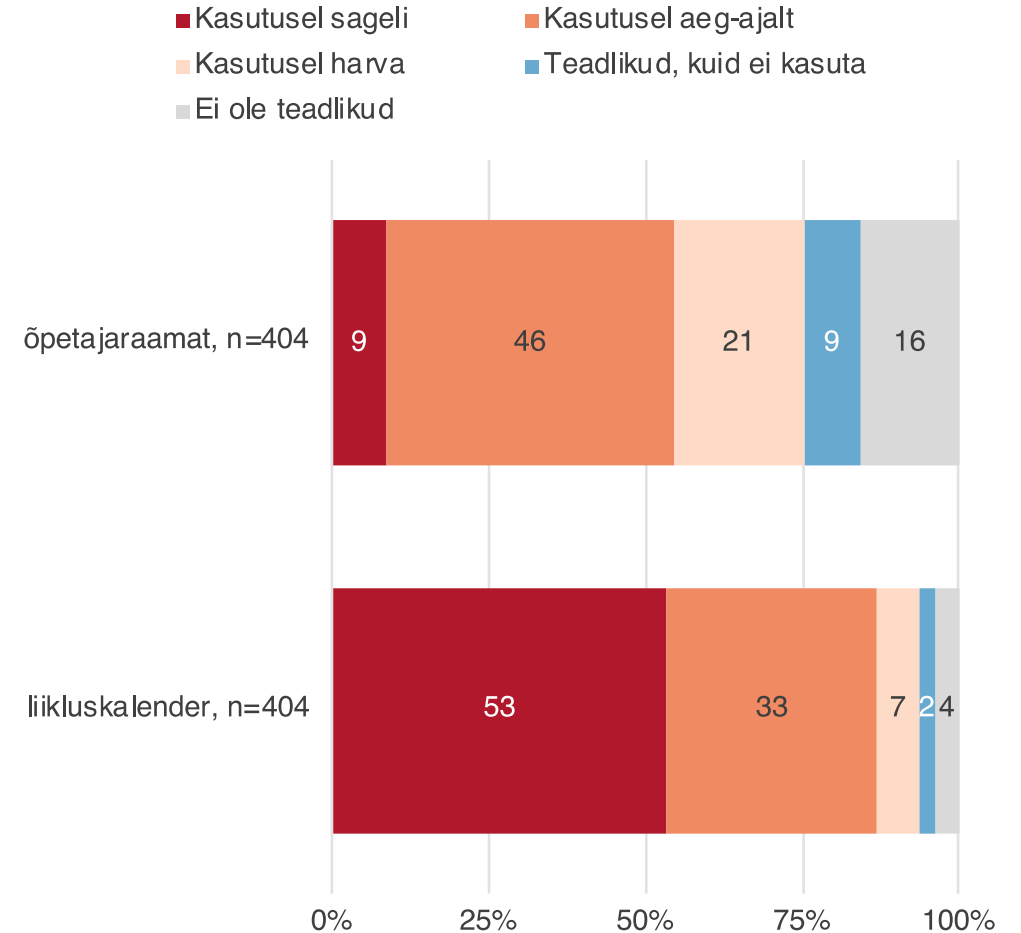
Õppevahendid

Liikluskasvatuse isetehtud õppevahendid, ohutusteemalise õpetajaraamatu ja liikluskalendri kasutamine

Isetehtud liikluskasvatuse õppevahendid, %

Õppevandite kasutamine

Õppevahendid

Kokkuvõte

MAANTEEAMETI ÕPPEVAHENDITE KASUTAMINE (Slaid 40)

- Viimase kolme aasta jooksul on [veebilehelt liikluskasvatus.ee](http://veebilehelt.liikluskasvatus.ee) õppevahendeid alla laadinud 59% lasteaedadest, ja [Maanteeameti tellimuskeskusest](http://Maanteeameti.tellimuskeskusest) tellinud 41% lasteaedadest, kummastki ei ole tellinud 11% ja vastata ei osanud 13% lasteaedadest.
- Veebilehelt liikluskasvatus.ee on õppevahendeid alla laadinud keskmisest enam Tartumaa lasteaiad (73%), harvem Pärnumaa (41%) ja Lääne-Eesti (39%) lasetaiad.
- Tellimuskeskusest tellijaid on enam aga segakeelsete (neist 55%) ja Lääne-Virumaa (65%) lasteaedade seas, harvem väikeste (25%) ja maapiirkondade (34%), piirkonniti Lääne- ja Kesk-Eesti (kummaski 25%) lasteaedade seas.

MAANTEEAMETI ÕPPEVAHENDITE MITTEKASUTAMISE PÕHJUSED (Slaid 40)

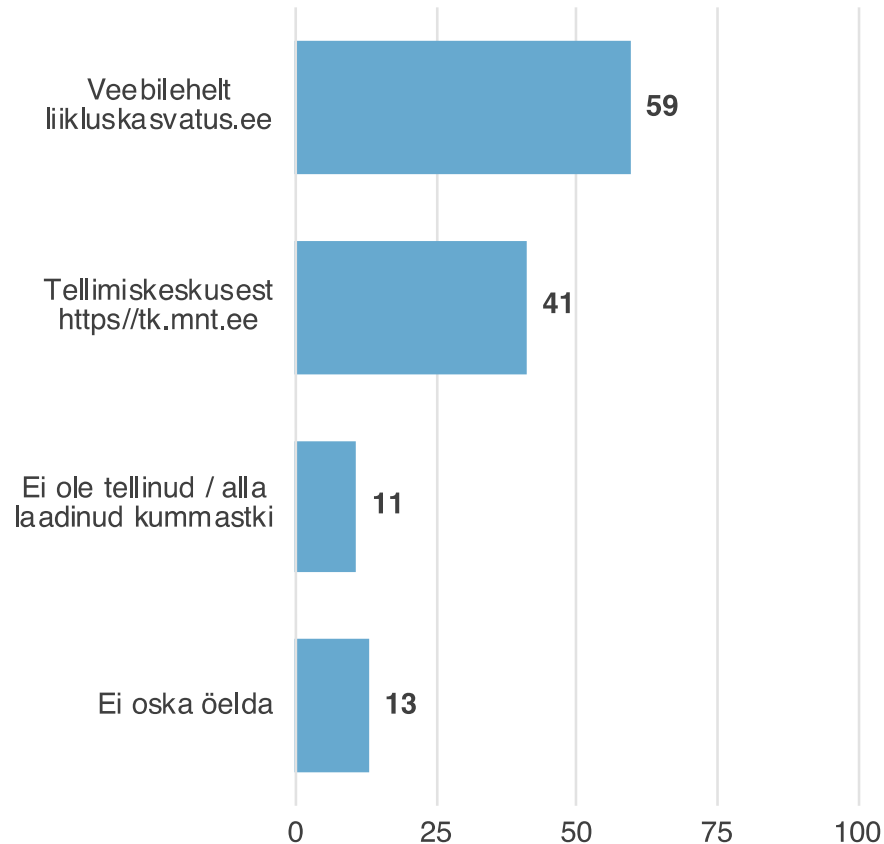
- Neilt, kes vastasid, et nad ei ole viimase kolme aasta jooksul tellinud õppevahendeid ei veebilehelt liikluskasvatus.ee ega ka Maanteeameti tellimuskeskusest, uuriti mittetellimise põhjuseid. Vastata ei osanud pea viiendik.
- Maanteeameti õppevahendeid viimase kolme aasta jooksul mittetellinud lasteaedadest veidi vähem kui kolmandikul pole tekkinud vastavat vajadust, pea sama paljudel on aga peamised Maanteeameti õppevahendid juba olemas. Viiendik aga ei olnud vastavast võimalusest teadlik (9 lasteaeda). Üks lasteaed kasutab õppevahendite tellimiseks aga kindlat Maanteeameti kontakti (muu vastus).

Õppevahendid

Maanteeameti õppevahendite kasutamine ja mittekasutamise põhjused

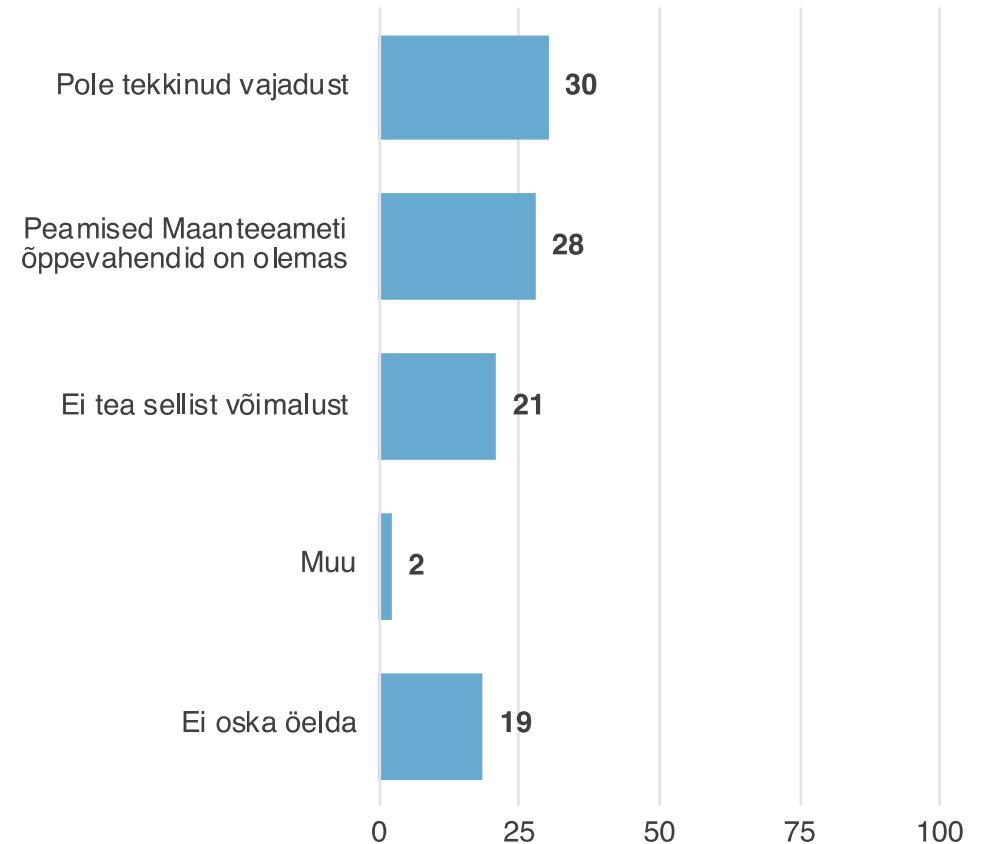
Maanteeameti õppevahendite kasutamine, %

■ 2018, n=404

Maanteeameti õppevahendite mitte-kasutamise põhjused, %

■ 2018, n=43 (pole tellinud/laadinud)

Õppevahendid

Kokkuvõte

ÕPPEVAHENDID, MILLE JÄRELE TUNTAKSE VAJADUST – VEEBILEHELT WWW.LIIKLUSKASVATUS.EE

- **Ettepanekuid ja ideid õppevahendite osas, mida Maanteeamet võiks pakkuda veebilehele www.liikluskasvatus.ee, esitas vaid 8% vastajaist**, lisaks pidas 6% vastajaist vajalikuks mainida, et nad on praegu pakutavaga rahul, õppevahendeid on piisavalt. Muud antud vastused esitame järgnevalt ka originaalkujul teemaplokkidena:
- **4% vastajaist ehk 15 lasteaeda osutas info- ja õppematerjalidele, töölehtedele:** *alati ei ole saada kõiki vahendeid (näiteks väga head liiklustemaatikat käsitlev plakat); suuremõdulised liiklusteemalised plakatid rühmas kasutamiseks; suure pildiga magnetplakat, millele saab kinnitada liiklusvahendeid ja liiklejaid; võib-olla võiks paber kandjal materjale (raamat, jne) uuendada ja täiendada (uued pildid jne); üle võiks vaadata tööraamatute kujunduse; tänapäevalapsed on interaktiivsetest vahenditest väga huvitatud, võiks vahest pisut enam selles valdkonnas olla; uusi õppefilme; väikesed erinevad liiklusteema õppevideod; reaalsemate ja lastepäraste situatsioonidega õppevideod; töölehtede kogumik; töövihikud lastele liiklusülesannetega; rohkem ja lastepärasemaid materjale suunaga lasteaialastele; õppematerjale päris pisikestele ehk sõimelastele mõeldes; võiks koostada näitliku õppevahendi "Lapse oma liiklusraamat"; sarnane värviraamat Harry Taidre "Mina ja tänav";*
- **3% vastajaist ehk 13 lasteaeda osutas õppemängudele:** *õppemänge; õppemängude ideed; alati võiks rohkem olla pöranda- ja lauamänge; eelkooliealiste laste mängude valik on praegu kesine; suurem valik õppemänge 1,5-4 aastastele; õppemänge enamgi veel ja võimalusel ka välja printitava kogumikuna; uuemaid liiklusmänge nii kooliealistele kui lasteaiaaalistele lastele; õppemängud, lavastusmängud, ideid erinevate situatsioonide läbimängimiseks, probleemide lahendamiseks; lasteaiaõpetajatele abimaterjale rohkem; õppemängude tutvustused, uued ideed; uusi mängu situatsioonide analüüsiks lapsevanemale koos lapsega mängimiseks; liiklusteemalised ristsõnad 6-7 aastastele; et oleks Liiklusaabits ka lasteaialastele; veelgi enam rikastada kodulehte, mängude, piltidega jms.*
- Lisaks tõi 4 lasteaeda välja vajaduse **liikluskorraldusvahendite** järele (*teisaldatava liiklusväljaku komplekt (täpsemalt reguleerijaketas lasterühma saatjale), liiklusvestid lastele ja helkurid*); **õueliiklusmärgid** (*teisaldatavad*); **liiklusmärgid**, ideid *liikluskasvatuse tegevusteks lastega; liiklusõpperadade toetus*) ning 3 lasteaeda **liiklusohutusvarustuse** järele (*turvavarustus jalgratastele (kiivrid, kaitsmed), tõukerattaid; ohutusvestid lastele vanuses 3-5 eluaastat; kiivrid*).

Õppevahendid

Kokkuvõte

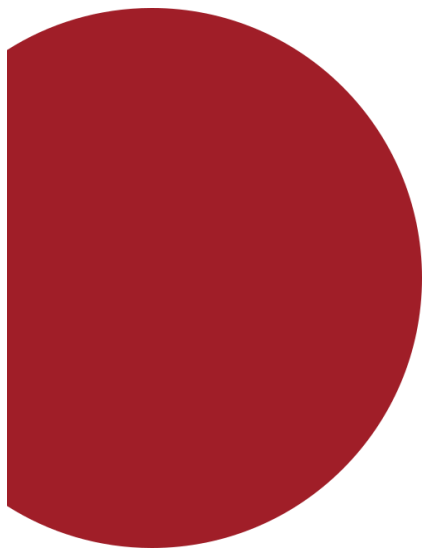
ÕPPEVAHENDID, MILLE JÄRELE TUNTAKSE VAJADUST – MAANTEEMETI TELLIMUSKESKUSEST

- **Ettepanekuid ja ideid õppevahendite osas, mida Maanteeamet võiks pakkuda tellimuskeskuse kaudu** <https://tk.mnt.ee>, esitas vaid 9% vastajaist, lisaks pidas 4% vastajaist vajalikuks mainida, et nad on praegu pakutavaga rahul, õppevahendeid on piisavalt. Muud antud vastused esitame järgnevalt ka originaalkujul teemaplokkidena:
- 4% vastajaist ehk 15 lasteaeda osutas liikluskorraldusvahenditele 9 korral nimetati liiklusmärke, millele esitati järgnevaid nõudeid: plastikust, suured (3), näiteks lapse kõrgused, teisaldatavad või mida saaks ise kiletada ja õues kasutada, koos loovmänguks sobivate liiklejatega (nukud); 3 korral nimetati valgusfoori ja 2 korral nimetati liiklusvankrit ja reguleerijaketast lasterühma saatjale “Stopp lapsed”, samuti liiklusteema vahendeid õuealale, lisaks 1 korral õpperadu ja liikluskorraldusmärkide maalimise toetamist õueala asfaldile; kuid ka puidust sõidurada (rongi-, autotee) ja rollimängukostüüme ja peakatteid (politsei, rongisaatja), liiklusveste lastele ja helkureid;
- 3% vastajaist ehk 12 lasteaeda osutas info- ja õppematerjalidele, töölehtedele, mille enamasti rõhk sõnal „suur“: suure pinnalaotusega värvipildid (nt 1x1m või 2x2m), mida lapsed saavad alateemade kaupa täiendada, värvida kas seinale asetatuna või pörandal; õppematerjale päris pisikestele ehk sõimelastele mõeldes; liiklussituatsioonidega suuremad pildimaterjalid kõige pisematega kasutamiseks; rohkem ja lastepärasemaid materjale lasteaialastele; väikelastele mõeldud töölehed peaks olema suurte ja selgete piltidega üleliigse infota (mitte liiga palju infot sisaldavad); A3 mõõdus jutustamise pilte liikluse teemadel, liikluses varitsevate ohtude vms kohta, et õpetajal oleks piisavalt suure mõõduga pildimaterjali lastega koos erinevatel liiklusteemadel arutlemiseks; pildimaterjale liiklusohutude märkamiseks/ennetamiseks; töölehed võiksid olla väljatrüki võimalusega; liiklusalaste alateemade plakatid: helkur; ülekäigurada; jalgratas jmt; suured jutustamisraamatud (nt Peeter ja Anne liikluses on väga hea, aga võiks olla suurem formaat); kirjanduskogumik liiklusteemalistes luuletustes kirjanduspaladest; ilukirjanduslik kogumik liikluse teemal (jutud, luuletused, näidendid, laulud); uuendada multifilme;

Õppevahendid

Kokkuvõte

- **2% vastajaist ehk 9 lasteaeda osutas õppemängudele:** uuemaid liiklusmänge nii kooliealistele kui lasteaiaaalistele lastele; alati võiks rohkem olla põranda- ja lauamänge; õppemänge enamgi veel ja võimalusel ka välja prinditava kogumikuna; mänguvahendeid, millega laps saaks ise erinevaid situatsioone läbi mängida (õppemängud, lauamängud, erinevad lavastusmänguvahendid - näpunukud, pabernukud, šabloonid jms); pusled erinevate liiklussituatsioonide kohta, raamatud, töövihikud, õppematerjal õpetajale; liiklusteemalised pusled (enne olid olemas); mitmesugused temaatilised lauamängud (loto); erinevad liiklusvaibakesed või lauamaketid mängurobotiga kasutamiseks;
- Lisaks tõi 6 lasteaeda välja mõne **muu vajaduse:** liiklusalased märgid ja kleepsud, mida kasutada teemanädalatel ja päevadel, et saaks jagada lastele ja vanematele, helkurpaber meisterdamiseks; diplomite valik suurem väikelastele; rohkem valikuid tänukirjade/tunnustuste osas; helkuri tegemiseks materjal; helkurriiet või paela lastepäraste helkurite meisterdamiseks; konkreetseid koolitusi lastele lasteaias.

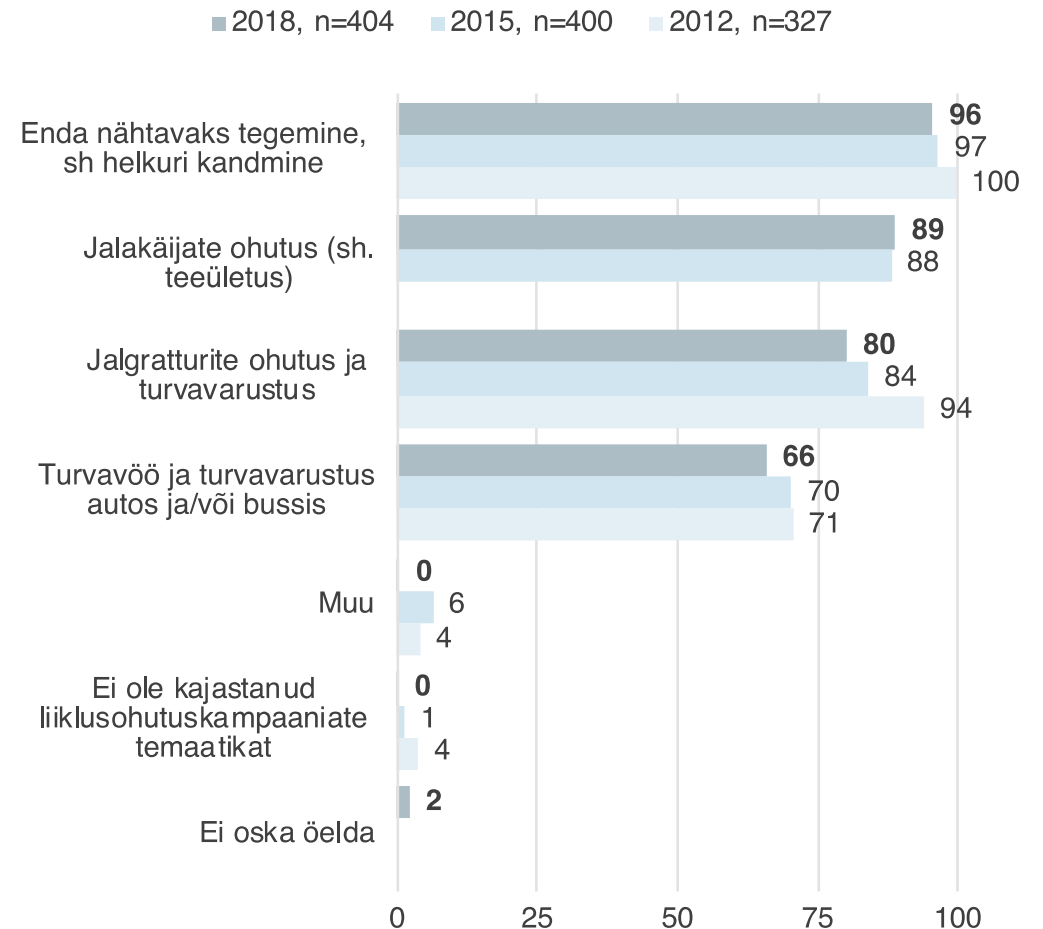
Liikluskasvatusalane koolitus

Liikluskasvatusalane koolitus

Riiklike liiklusohutusosalaste kampaaniate käsitlemine

- Riiklike liiklusohutuskampaaniaid on kajastanud pea kõik lasteaiad.
- Enda nähtavaks tegemise kampaaniaid on käsitlenud 96%, jalakäijate ohutuse kampaaniaid 89%, jalgratturite ohutuse ja turvavarustuse kampaaniaid 80% ning transpordivahendites turvavöö ja turvavarustuse kasutamise kampaaniaid 2/3 lasteaedadest.
- Muude vastustena nimetati autovaba päeva ja käitumist ühistranspordis.
- Kõiki kampaaniaid on ka eelnevatel aastatel kajastanud pea sama palju lasteaedu kui sel aastal.
- Kõiki kampaaniaid on sagedamini käsitlenud eestikeelsed lasteaiad ja harvemini muukeelsed lasteaiad. Muudes taustaandmete lõigetes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Riiklike liiklusohutuskampaaniate käsitlemine, %

Liikluskasvatusalane koolitus

Kokkuvõte

ÕPETAJATE OSALEMINE LIIKLUSKASVATUSALASTEL KOOLITUSTEL (Slaid 48)

- Viimase kolme aasta jooksul on õpetajad saanud liikluskasvatuse alast koolitust suuremas osas lasteaedadest, vaid 12% mainis, et nende õpetajad ei ole ühelgi vastaval koolitustel käinud. Õpetajate koolitustel mitteosalemine on sagedasem väiksemate (24%) ja maapiirkondade (17%) lasteaedade puhul.
- Kõige levinum on osalemine koolitusel „Lasterühma saatja“ (61%), enam on seda teinud suuremate (74%), muu- ja segakeelsete (vastavalt 79% ja 84%) ning piirkonniti Tallinna (80%) ja Ida-Virumaa (81%) lasteaedade õpetajad.
- Poole vähem (27%) on lasteaedu, mille õpetajad on saanud osa õppe- ja infopäevade aineseksioonidest, kus käsitleti liikluskasvatuse teemat. Lasteaedadest ligikaudu viiendiku õpetajad on osalenud aga liikluskasvatusteemalistel koolitustel või koolitusel „Liikluskasvatus lasteaias“, esimene on levinum linnaliste (31%) ja Tartumaa (40%) lasteaedade; viimane aga suuremate lasteaedade (29%) õpetajate seas.
- Muude koolitustena nimetati: *Maanteeameti koolitus lasteaias õpetajatele ja lastevanematele; Lõvi Leo jalgrattapäev lasteaias; Võrumaa lasteaedadele mõeldud projekti raames “Tunnen. Tean. Oskan.”; iga-aastane piirkondlik lasteaedade tervise- ja ohutuspäev; õpetaja on ka modereerinud liikluskasvatusealast konverentsi; reguleerija koolitus, lasteaiasisene oma koostatud koolitus töötajatele, igapäevane meeldetuletus ohutuks liikumiseks väljaspool lasteaia territooriumi, politseinik käis lasteaias lastele ja täiskasvanutele liiklusteemadel vestlemas.*
- Eelnevate aastatega võrreldes on erinevatel koolitustel osalenud lasteaedade osakaalud mõnevõrra vähenenud, enim on vähenenud nii õppe- ja infopäevadel kui ka liikluskasvatusteemalistel koolitustel osalenud lasteaedade osakaalud (-9% või enam).

Liikluskasvatusalane koolitus

Kokkuvõte

LIIKLUSKASVATUSEGA SEOTUD KOOLITUSED, MILLEST TUNTAKSE PUUDUST (Slaid 48)

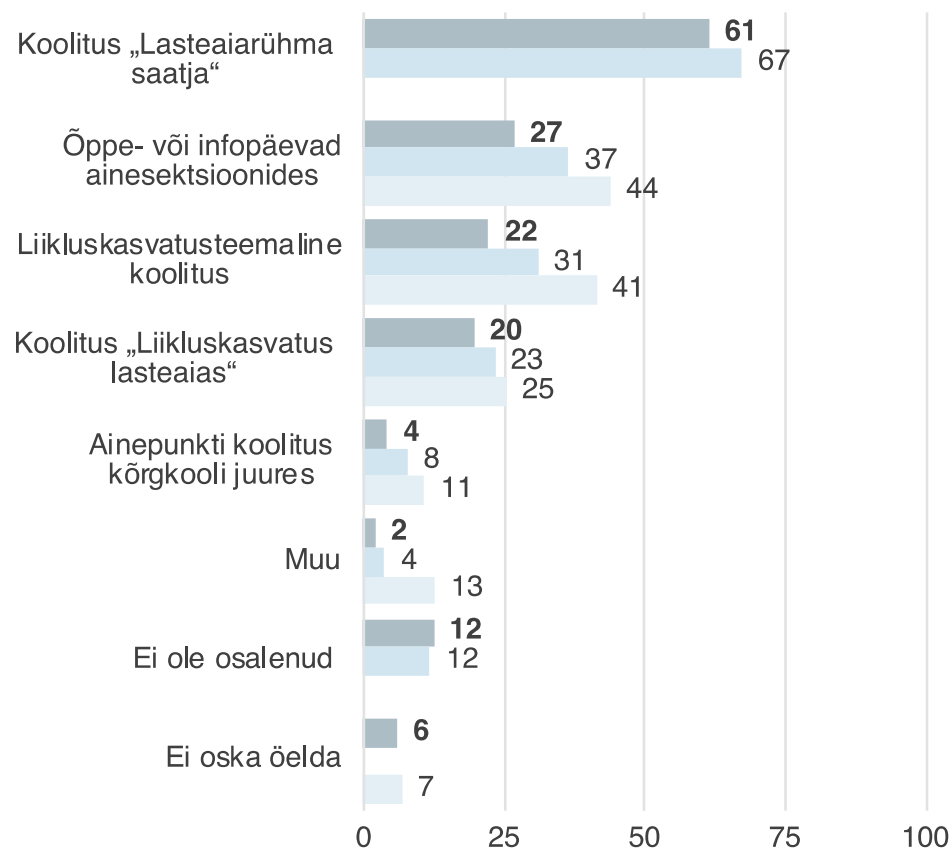
- Enim tunnevad lasteaiad puudust liikluskasvatuse praktilisest õpetusest - **õppemängude tutvustusest ja uutest ideedest** (64%, keskmisest enam Ida-Virumaa lasteaiad (78%)), kuid ka **liiklusmängude lõimimisest õppe- ja mänguprotsessi** (56%). Pooled lasteaiad vajaksid tuge ka **lastevanematele suunatud koolituste** läbiviimisel. Konkreetsete koolituste osas nõudlus nii tungiv pole - „Liikluskasvatus lasteaias“ koolitust vajaks 25% (keskmisest enam Harjumaa lasteaiad 34%) ja „Lasterühma saatja“ koolitust 7% lasteaedadest. Täiendavaid koolitusi ei vaja 5%, lisaks ei osanud vastata 4% lasteaedadest.
- Eelnevatel aastatel küsiti küsimust vabas vormis ja siis jätsid sellele enam kui pooled lasteaiad vastamata, seega ei ole tulemused otseselt võrreldavad.

Liikluskasvatusalane koolitus

Õpetajate osalemine liikluskasvatusalastel koolitustel ja koolitused, millest tuntakse puudust

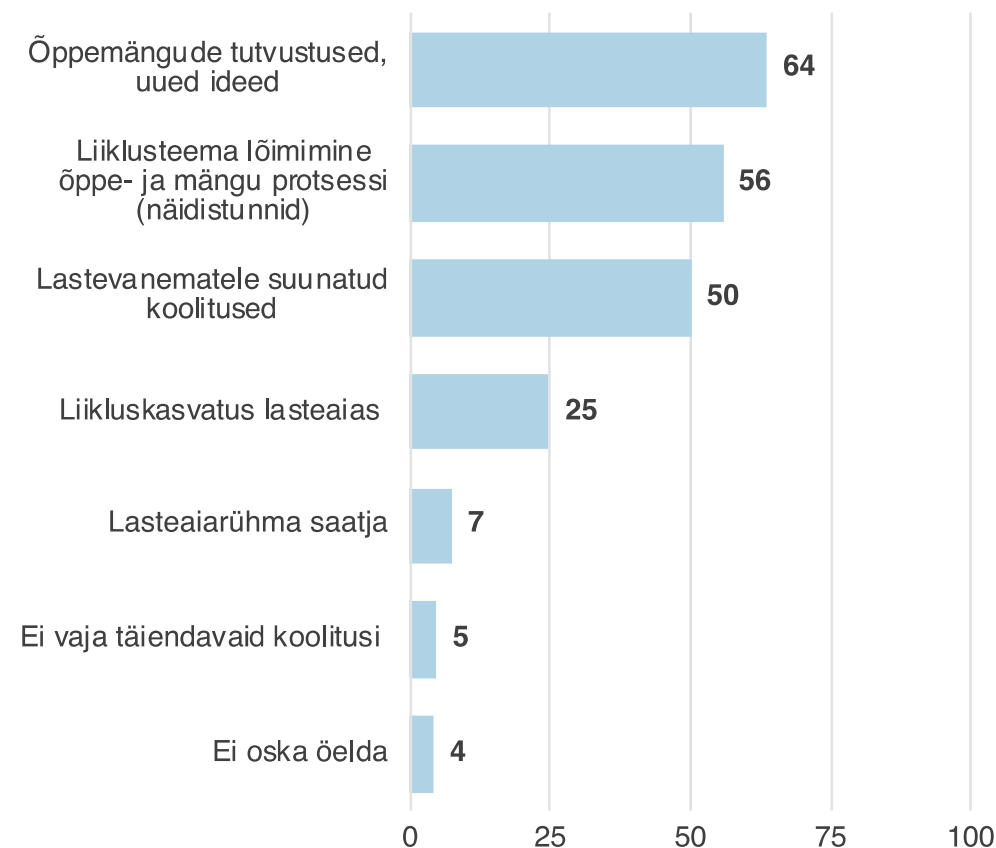
Õpetajate osalemine liikluskasvatusalastel koolitustel, %

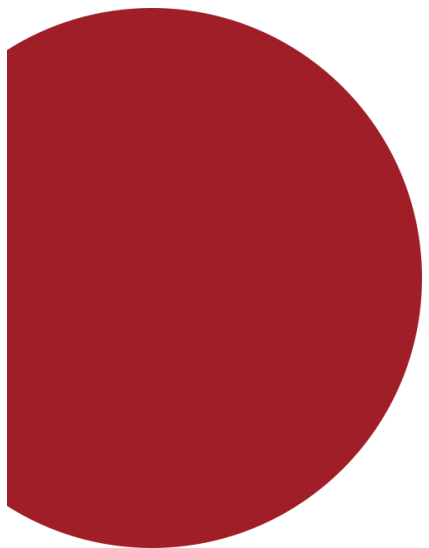
■ 2018, n=404 ■ 2015, n=400 ■ 2012, n=327

Liikluskasvatusega seotud koolitused, millest tuntakse puudust, %

■ 2018, n=404

Liikluskasvatusalane koostöö

Liikluskasvatusalane koostöö

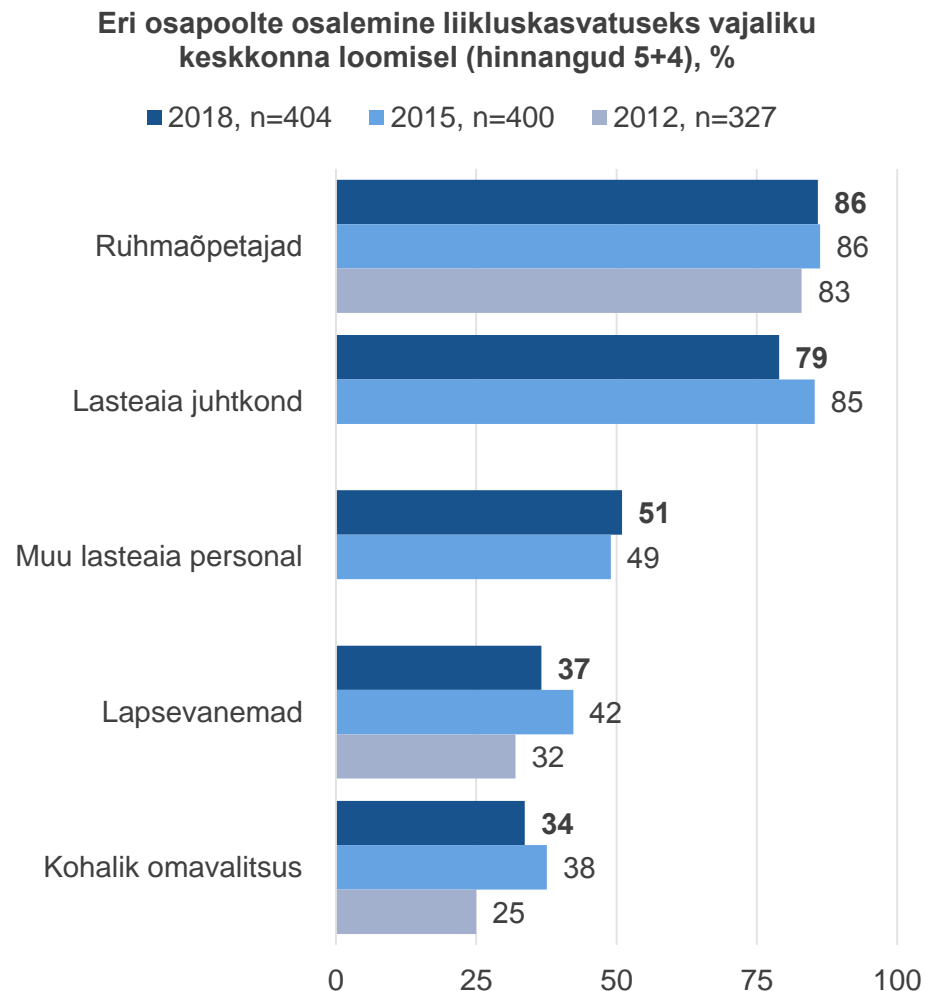
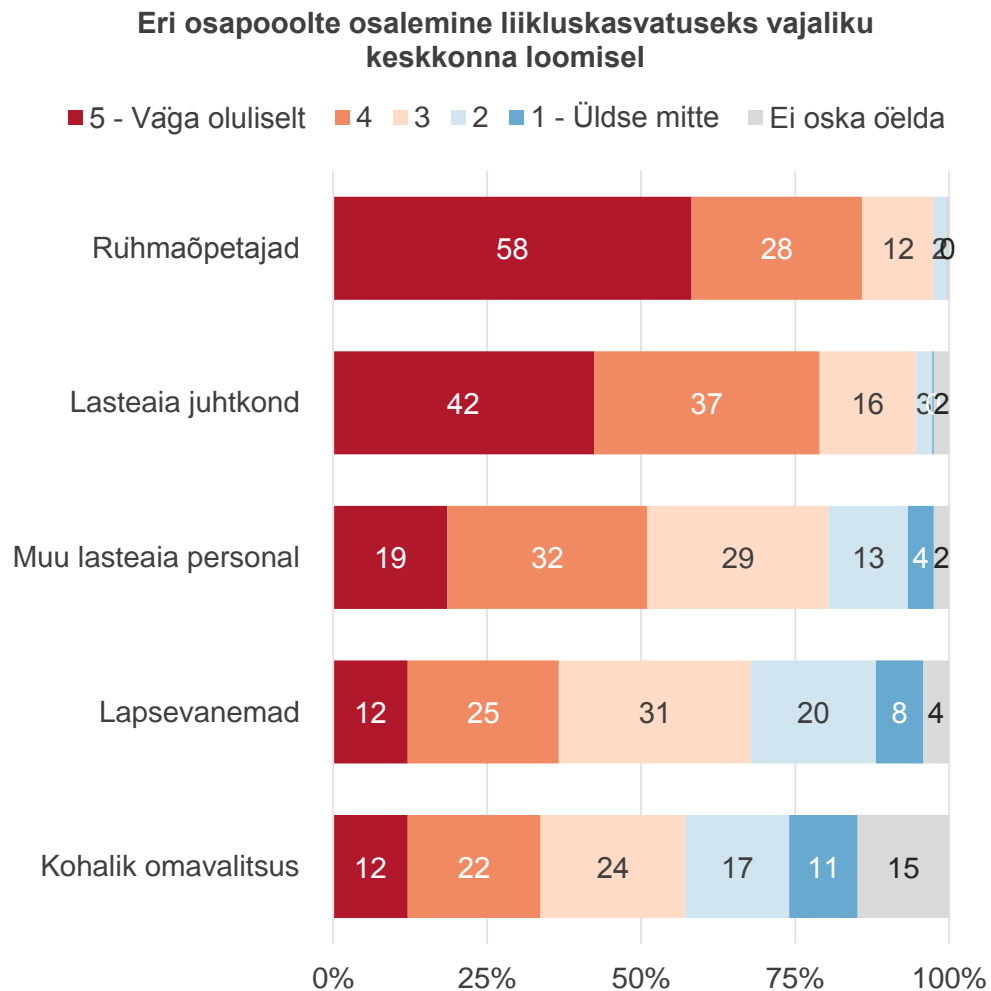
Kokkuvõte

ERI OSAPOOLTE OSALEMINE LIIKLUSKASVATUSEKS VAJALIKU KESKKONNA LOOMISEL (Slaid 51)

- Kõige suurem roll liikluskasvatuseks vajaliku keskkonna loomisel on **rühmaõpetajal**, seejärel ka **lasteaia juhtkonnal** – kui esimese rolli peab väga või pigem oluliseks 86%, siis teist 79% lasteaedadest. **Muu lasteaia personali** rolli peavad vastava keskkonna loomisel oluliseks pooled lasteaiad. Lasteaia väliste osapoolte - **lastevanemate ja kohaliku omavalitsuse** - rolli peab liikluskasvatuse edendamisel oluliseks kolmandik lasteaedadest.
- Lasteaia juhtkonna ja lastevanemate roll liikluskasvatuseks vajaliku keskkonna loomisel on võrreldes 2015. aastaga mõnevõrra vähenenud (-6%), muude osapoolte rolli hinnatakse enam-vähem samaväärseks; võrreldes 2012. aastaga on aga suurenenud just kohaliku omavalitsuse roll (+9%).
- Lasteaia juhtkonna ja kohaliku omavalitsuse rolli liikluskasvatuse edendamisel peavad keskmisest olulisemaks suuremad (vastavalt 85% ja 42% neist) ja Lääne-Virumaa lasteaiad (vastavalt 87% ja 57% neist). Muus osas olulisi erinevusi ei ilmne.

Liikluskasvatusalane koostöö

Eri osapoolte osalemine liikluskasvatuseks vajaliku keskkonna loomisel

Liikluskasvatusalane koostöö

Kokkuvõte

KOOSTÖÖPARTNERID LIIKLUSKASVATUSE LÄBIVIIMISEL

OLEMASOLEVAD KOOSTÖÖPARTNERID LIIKLUSKASVATUSE LÄBIVIIMISEL (Slaid 54)

- Peamised koostööpartnerid liikluskasvatuse läbiviimisel on lasteaedade jaoks endiselt **Maanteeamet ja politsei** (kumbki 76%). Kolmandik lasteaedadest saab abi ka **teistelt lasteaedadelt** ja **kohalikul omavalitsuselt**, ülejäänud institutsioonid on abiks juba oluliselt väiksemale osale lasteaedadest.
- Liikluskasvatuse läbiviimisel on koostööpartneritena ära mainitud täpsemalt:
 - **MTÜ-dena**: Hiiumaa Lastekaitse Ühing; Tartu Eksperimentaalne Jalgrattatehas; MTÜ Ole julge, MTÜ Viimsi Huvikeskus, MTÜ Isemoodi Isetegijate Sõpruskond; MTÜ Vohnja Päikesekiir ja MTÜ Vajangu Noortekeskus;
 - **Ettevõtetenä**: RoadWolf OÜ (2 korda), Baltic Connexions OÜ; Gjensidige, Viimsi Liikluskeskus OÜ, Coats Eesti OÜ;
 - **Muude vastustena**: lapsevanem (2 korda), Päästeamet ja Tartumaa Tervisetuba.
- Võrreldes 2012. aastaga on oluliselt vähenenud koostööpartneritena nii Haridus- ja teadusministeeriumi kui ka teiste lasteaedade panus (vastavalt -17% ja -15%), kuid muus osas olulisi erinevusi varasemate uuringute tulemustega ei ilmne.
- Taustaandmete vaatlemisel selgus, et liikluskasvatusalase koostööpartneritena on **Maanteeamet** keskmisest enam abiks olnud suurematele (84%) ja linnalistele (84%), piirkonniti Lõuna-Eesti (87%) lasteaedadele; **kohalik omavalitsus** muukeelsetele (63%) ja Tallinna (44%) lasteaedadele; **politsei** Pärnumaa (92%) ja **autokoolid** Tartumaa (21%) lasteaedadele.

Liikluskasvatusalane koostöö

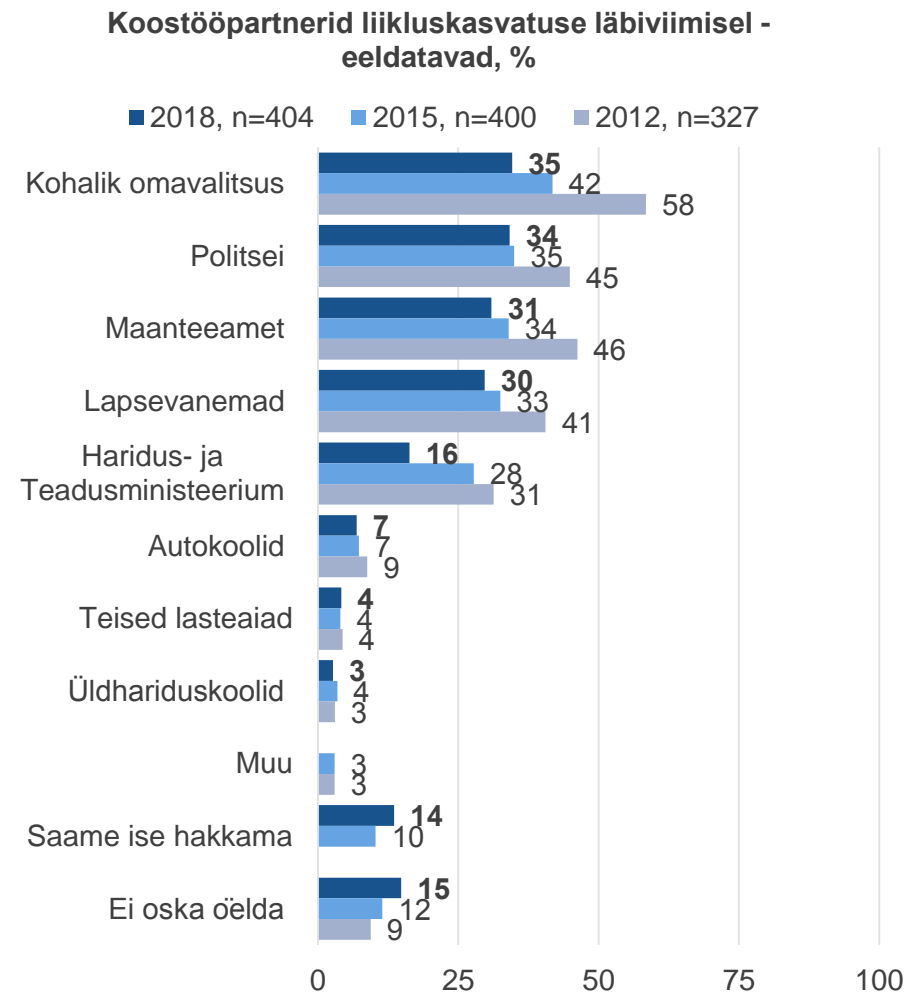
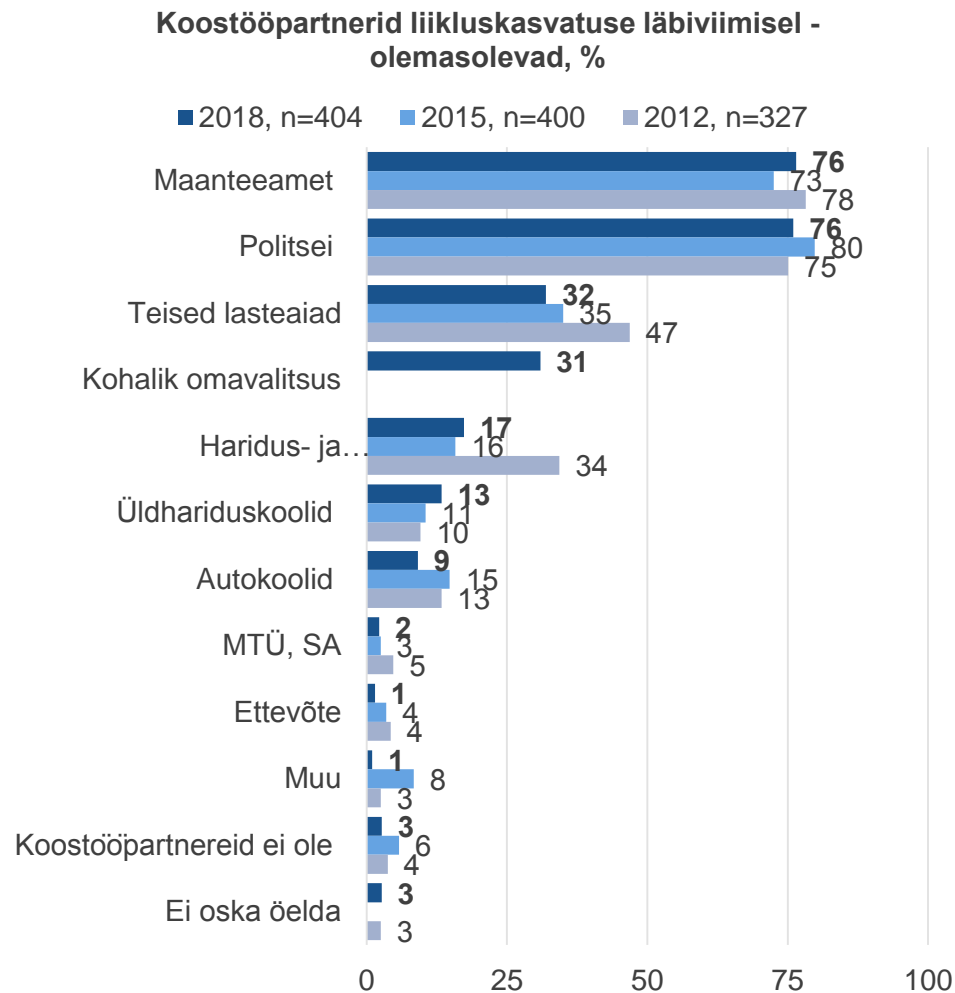
Kokkuvõte

EELDATAVAD KOOSTÖÖPARTNERID LIIKLUSKASVATUSE LÄBIVIIMISEL (Slaid 54)

- Eeldatavate koostööpartneritena liikluskasvatuse läbiviimisel nähakse peamiselt samu institutsioone, kes seda ka reaalselt pakuvad – kohalik omavalitsus, Maanteeamet ja politsei; lisaks peavad sama paljud (kolmandik) sobilikeks koostööpartneriteks ka lapsevanemaid. Küll on erinevus selles, et kui pea kolmandik lasteaedadest teeb liikluskasvatuse edendamisel koostööd teiste lasteaadadega, siis tegelikkuses seda neilt ei eeldata (vaid 4%).
- Võrreldes eelmiste uuringutega on enam neid lasteaedu, kes plaanivad ise hakkama saada või ei oska öelda, keda koostööpartnerina näha sooviksid, samas on vähenenud eeldus saada abi kõikidelt loetletud institutsioonidelt.
- Suuremat liikluskasvatuse alast abi ootaksid senisest enam:
 - politseilt – segakeelsed (49%) ja piirkonniti Ida-Virumaa (56%) lasteaiad;
 - Maanteeametilt – samuti segakeelsed (45%), kui piirkonniti Tallinna (45%) ja Harjumaa (44%) lasteaiad.
- Muus osas taustaandmete lõikes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Liikluskasvatusalane koostöö

Koostööpartnerid liikluskasvatuse läbiviimisel – olemasolevad ja eeldatavad

Liikluskasvatusalane koostöö

Kokkuvõte

MAANTEEAMET KUI LIIKLUSKASVATUSALANE KOOSTÖÖPARTNER

MAANTEEAMETI POOLT EDASTATAVA INFO PIISAVUS (Slaid 56)

- Enamus vastajaist pidas Maanteeameti poolt edastatavat infot piisavaks kõigis loetletud liikides: täiesti või pigem piisavaks pidas **õppematerjale 90%**, **kampaaniaid 84%**, **koolitusi 71%** ja **projekte 64%** lasteaedadest.
- Võrreldes eelmiste uuringutega on iga valdkonna puhul selle info edastust piisavaks pidajate osakaal suurenenud (+5-17%).
- **Õppematerjale** ja **koolitusi** peavad keskmisest sagedamini piisavaks suured lasteaiad (vastavalt 95% ja 78%), koolitusi lisaks ka linnalised (82%), piirkonniti Tartumaa (83%) lasteaiad. Tervikuna peavad edastatavat infot kõiges sagedamini piisavaks Lääne-Virumaa ja Lõuna-Eesti lasteaiad.

MAANTEEAMETILT OODATAVAD TEGEVUSED (Slaid 57)

- Kümnendik lasteaedadest ei tunne puudust liikluskasvatusalasest infost või toetavast tegevusest, mida Maanteeamet saaks neile pakkuda. Ülejäänute jaoks aga on kõige huvipakkumaks **koolitused lastele** (64%). Pooled lasteaiad on huvitatud ka nii lastevanematele kui ka õpetajatele suunatud koolitustest, samuti erinevates projektides osalemisest ja õppematerjalidest. Kampaaniatest huvitatud lasteaedu on vaid viiendik.
- **Õppematerjalidest** tunnevad sagedamini puudust väikesed (62%) lasteaiad, **osalemisvõimalustest** erinevates projektides sooviksid enam teada aga Tallinna (62%) lasteaiad ning **kampaaniate** vastu on huvi keskmisest kõrgem linnaliste (26%) ja Ida-Virumaa (36%) lasteaedade seas.

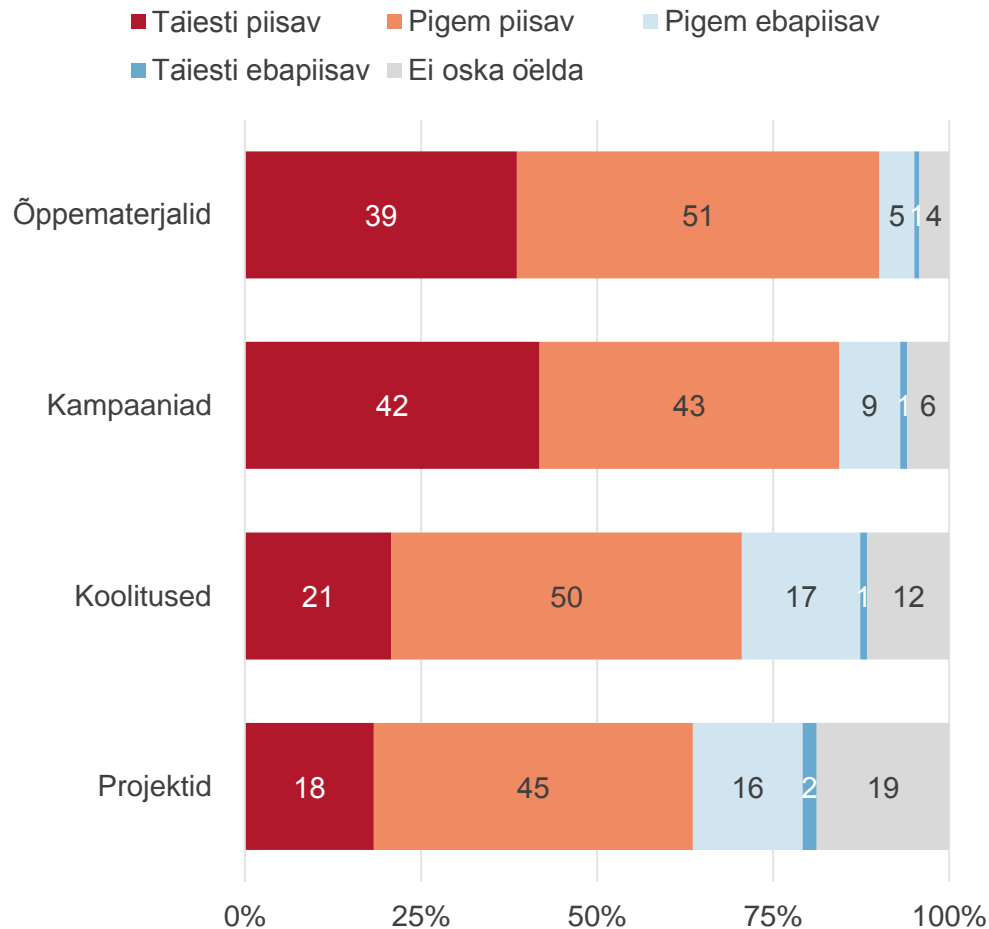
RAHULOLU MAANTEEAMETIGA ja RAHULOLEMATUSE PÕHJUSED (Slaid 57)

- Valdavalt ollakse Maanteeameti kui liikluskasvatusalase koostööpartneriga **pigem rahul**, lisaks on pea kolmandik selle tegevusega väga rahul. Vaid kümnendik ei osanud hinnangut anda. Pigem rahulolematuid lasteaedu oli kaks.
- Rahulolematutelt lasteaedadelt küsiti ka põhjendust - kahest lasteaiast andis vastuse üks: „*Info ei jõua õppejuhini*“.
- Varasemaga võrreldes on rahulolevate lasteaedade osakaal tõusnud, seda eelkõige nende arvelt, kes on Maanteeametiga väga rahul. Ka teadlikkus Maanteeametist on varasemast kõrgem.

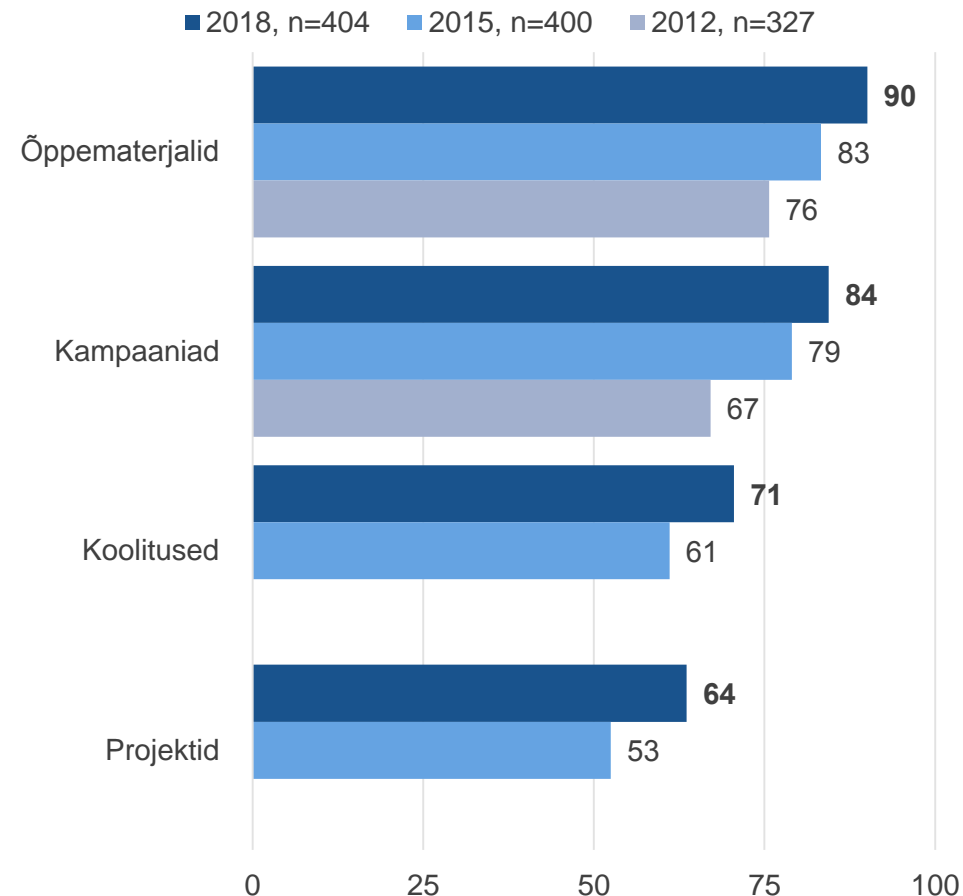
Liikluskasvatusalane koostöö

Maanteeameti kui liikluskasvatusalane koostööpartner – edastatava info piisavus

Maanteeameti poolt edastatava info piisavus

Maanteeameti poolt edastatava info piisavus (täiesti + pigem piisav), %

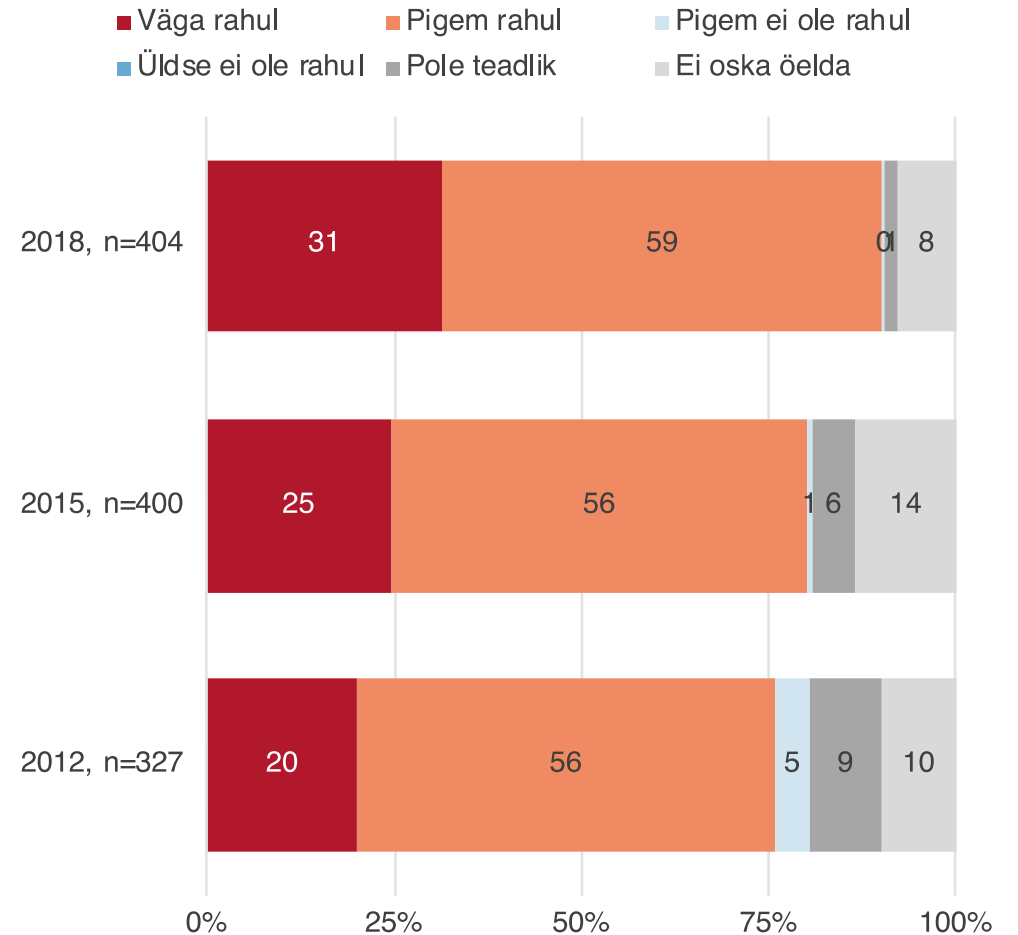
Liikluskasvatusalane koostöö

Maanteeamet kui liikluskasvatusalane koostööpartner – oodatavad tegevused ja rahulolu

Maanteeametilt oodatavad tegevused, %

Rahulolu Maanteeametiga

Liikluskasvatusalane koostöö

Kokkuvõte

LAPSEVANEMAD KUI LIIKLUSKASVATUSALASED KOOSTÖÖPARTNERID

LASTEVANEMATE TEAVITAMINE LIIKLUSKASVATUSEST (Slaid 60)

- Viimase 12 kuu jooksul on lapsevanemaid teavitatud liikluskasvatuse osas enim läbi **kampaaniaplakatite** (73%). 43% lasteaedadest kasutab selleks ka **temaatilisi stende**, pea sama paljud **lugemisvara lasteaias**. Iga neljas lasteaed on lastevanemate liikluskasvatuse edendamiseks kutsunud lasteaeda **eriala spetsialiste külalisesinejatena**.
- **Muude** vastustena (8%) toodi välja järgnevat: lastevanemate koosolek (12 korda), elektroonilised teavitused (e-meilid, koduleht, FB-grupp, elektrooniline päevik – 9 korda), nädalaplaan (7 korda) ja ühistegevused (ratta- ja ohutuspäev, helkuripuu – 6 korda).
- Midagi eelnimetatust ei ole teinud kümnendik lasteaedadest, keskmisest enam väikesed lasteaiad (18%).
- Lastevanemate teavitamiseks kasutavad keskmisest sagedamini **kampaaniaplakateid** suured (84%) ja linnalised (83%) lasteaia, nii **lugemisvara lasteaias** kui ka **külalisesinejate kutsumist** aga segakeelsed (vastavalt 53% ja 39%) lasteaiaid, viimast ka Ida-Virumaa (42%) lasteaiaid.
- Varasemate tulemustega võrreldes ei ole teavituskanalite kasutus oluliselt muutunud.

Liikluskasvatusalane koostöö

Kokkuvõte

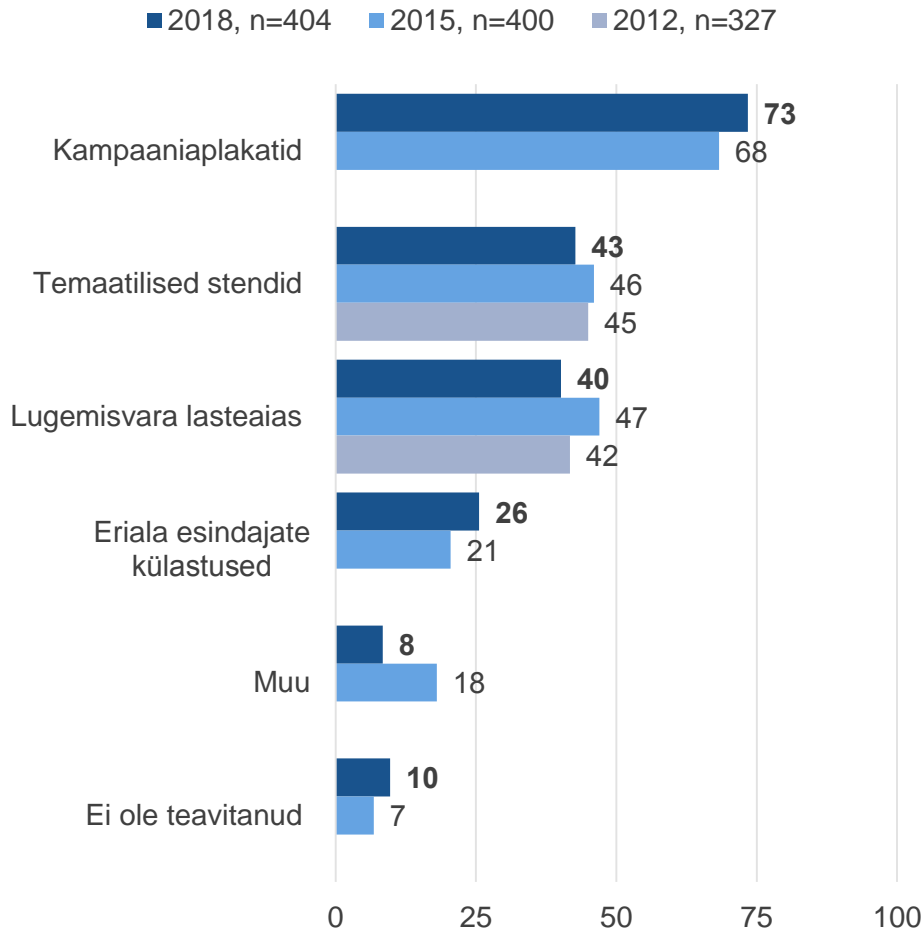
LASTEVANEMATE KAASAMINE LIIKLUSKASVATUSSE (Slaid 60)

- Viimase 12 kuu jooksul on lastevanemaid liikluskasvatusse kaasatud peamiselt läbi **koosolekute** ning **ühisürituste** (pooled lasteaiaid). Nii on see olnud ka varasemalt. Liikluskasvatusalases **õppeprotsessis** (ühistegevusena rühmas või suunatud tegevused kodus) on osalenud vanemad 37% lasteaedadest, eelmisel aastal oli see näitaja sama, 2012. aastal 9% väiksem.
- Aastatega on järjest vähenenud aga lastevanemate kaasamine liikluskasvatusse **arenguestluste** vahendusel – pooltest lasteaedadest 2012. aastal on tänaseks seda praktiseerimas vaid neljandik.
- **Muude** vastustena nimetati: *politsei osales lasteaia kevadlaadal tutvustamas liiklusohutust ja turvalisust; jooksvalt või probleemide tekkimisel; küsitluslehed; vestlused vajadusel; nädalakava, päeva kokkuvõtte nähtav vanemale (Eliis); igal kevadel kontrollib noorsoopolitseinik laste jalgrataste olukorda, annab näpunäiteid ratta korrashoiuks.*
- Vanemad on liikluskasvatusalastesse **ühisüritustesse** sagedamini kaasatud suurtes (66%), muukeelsetes (75%) ja linnalistes (61%) lasteaedadest, **õppeprotsessi** samuti suurtes lasteaedadest (50%), piirkonniti aga Tallinnas (48%) ja Tartumaal (54%). Lastevanemate kaasamine liikluskasvatusse **arenguestluste osana** on levinum aga segakeelsetes (39%) ja **aruteludena koosolekutel** Harjumaa (67%) lasteaedadest.
- Lapsevanemaid **ei ole** liikluskasvatusse **kaasatud** kuuendikus lasteaedadest, sagedamini väikestes lasteaedadest (28%).

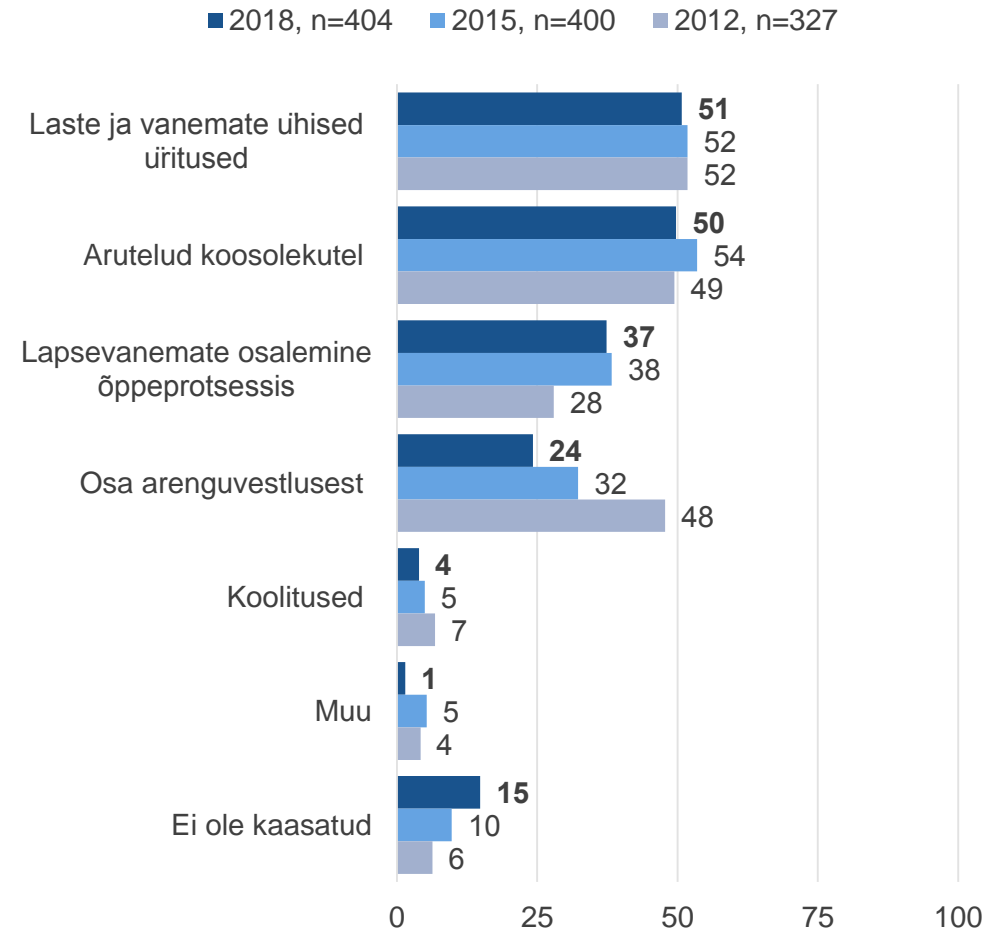
Liikluskasvatusalane koostöö

Lapsevanemad kui liikluskasvatusalased koostööpartnerid – teavitamine ja kaasamine

Lastevanemate teavitamine liikluskasvatusest, %

Lastevanemate kaasamine liikluskasvatusse, %

Liikluskasvatusalane koostöö

Kokkuvõte

KOMMENTAARID JA SOOVITUSED SEOSSES LIIKLUSKASVATUSE KORRALDUSEGA LASTEAIAS

- Lõpetuseks anti vastajatele võimalus lisada või soovida liikluskasvatuse korraldusega seoses vabas vormis oma mõtteid.
- Vastuse andis 87 lasteaeda (22%) ja eristus neli põhilist vaatenurka:
 - 4% ehk 16 lasteaeda kasutasid võimalust **kiita Maanteeametit** seni tehtu eest või sooviti indu ja jõudu edaspidiseks;
 - 11% ehk 44 lasteaeda **kirjeldasid kokkuvõtlikult oma lasteaia liikluskasvatuse korraldust**;
 - 5% ehk 19 lasteaeda tegi **konkreetsemaid ettepanekuid Maanteeametile**, mille peamised teemad on kätketud järgmistesse repliikidesse: *rohkem võiks olla praktilisi päevi koos Nubluga või Lõvi Leoga või politseinikega tänaval/õuealal/saalis; rohkem lastepäraseid näitlikke õppematerjale ja mänguvahendeid nt roolid, vastupidavad liiklusmärgid, inimfiguurid; valgusfoorid; rohkem võiks olla erinevaid õppemängude kogumikke ja mängu; saaks laenutada nt liikluslinnakut (valgusfoorid, koonused, ülekäigurajad, liiklusmärgid jt); sooviks analoogset projekti liikluskasvatusest nagu on Päästeameti tuleohutuse teemaline projekt "Tulest targem";*
 - 2% ehk 8 lasteaeda tõi välja **lastevanemate koolituse vajalikkust** liikluskasvatuse alases töös, et nad ei „nulliks“ lasteaedades tehtavat tööd;
 - 2% ehk 6 lasteaeda andis **muu** vastuse: *kahju on sellest, et meie reeglid ei kandu kooli edasi; laste tähelepanu koolitamise; politsei ise väga lasteaeda ei kipu; soovime rajada lasteaia territooriumil liiklusrada, tahaks vältida kampaanialikkust; tore oleks, kui lasteaia saaksid väiksema raha eest rajada liiklusväljakud, võiksid olla nõuetekohased liiklusrajad.*